Ն. 1840 — 1882 ՅՈՒՆՎԱՐ 2 ՇՈՒՐԱՏ ԻՐԹԼՍԻ — 22 ԻՆՃԻ ՄԻՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 14 ՇՈՒՐԱՏ ԻՐԹԼՍԻ — Ն. 4840

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իյին սէնէլիկ մէճիտ 10
Ալթը այ՝ " 5
Իւչ " " 3

Թաշրալար իյին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ՝ " 5
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ՝

Պիրինճի տէֆա իյին սաթը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անկախության Էջերեր

ՄԻՈՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրբասքնա գծուրմանան իյա-նաք ու իխթարաքն սաթերը 5 ղ.
Մէջթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խա-մինէ եաղրլրը
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշ-էնպիհ-պաղարճնտա իրսի խա-նընտա Ն. 41։

١٢٩٧ ՔԵՍԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 2 — ١٢٩٩ ՍԷՖԷՐ 27 — 30 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Էսարը Փարիսին 48ինճի ճիւ-զիւ պու կիւն չըգմիշտը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բէթէրսպուրկ, 12 յունվ.

Բուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի, քէնտի խաթթը տէսթի իլէ եաղրպ, վէ ժէնէրալ ինեաթիլիֆ կէօնտէրտիկի պիր մէջթուպտա, հագգրնտա էմնիեթի քեամիլէսի օշտուղունու պէեան իյէմիշ տիր։

Սոֆիա, 12 յունվ.

Շուրայի տէվլէթ գաթիեէն Թէշէքքիւլ իյէտի, շուրաեի մէզքիւրի միւնթէխիպ, ազա միւսիւ Իգոնոֆֆ, միւսիւ Կրագոֆ, Պալապանոֆ, Զերճովիչ Թէոտորոֆ, Տաոգալոֆ, Տէրպէնոֆ, վէ Պուրմոֆ, վէ բրէնս Թարաֆընտան ինթիխապ օլունմուշ տէօրթ ազա Սէհուֆոֆ Թիսէֆ, Միխալովչի, հաճի Մէհմէտ Ալի էֆէնտիտէն միւրէքքէպ օլաճաղ տըր։

Շուրայի իմարէթին բիեասէթինէ տօղթր Իգոնոֆֆ վէ միւսիւ Կրագոֆ, բիեասէթ վէքիլէթինէ Թայեին օլունմուշլար տըր։

Տախիլիեէ միւտիրիյէթի, վէքիլէթինտէ պուլունմուշ օլան միրալայ Բամ. Կէնին եէրինէ, միւսիւ Նաչովիչ տախիլիեէ միւտիրի Թայեին օլունմուշ տուր։

Փարիս, 12 յունվար

Հիւքիւմէթ, եօլճուլարը իյին եիւզտէ էլլի վէ էշնա իյին եիւզտէ եէկիրմի տէրէճէսինտէ պիր Թէնզիլ իթմէէրինի, տէմիր եօլլար գումբանեալարընտան Թալեպ իլէմիշ տիր։

Գանունու էասինին Թաստիլաթը իյին լազըմ կէլէն լայիհաեը, միւսիւ Կամպէթթա, ճումա իրթէսի կիւնիւ մէճլիսի ումումիէեէ Թաղտիմ իլէեէճէք տիր։

Պէրլին, 12 յունվար

Պու կիւն, մէճլիսի մէպուսանտա, Դաթոլիք բաբասլարընդէ ալէյհինտէ պուլունան պիր Կիզամամէ իլգրէ միւսիւ Վինտհօրս Թարաֆընտան խիլէնթէքլիֆ գապուլ օլունմուշ տուր։

Հիւքիւմէթ, պու պապտէ ասլա գարըշմամըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու կիւնդի Վագրթը պէեանընտա Ալմանիա ժանտարմասը ուսուլու իլգէրէ, Օսմանը ժանտարմալարընը իսլահ իյին, Վէթթէնտորֆ պէյ իլէ, Կոշէր վէ Պէրթրամ էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ օլարաղ պիր գոմիսիոն թէշէքքիւլ իթմէք իւզէրէ իմիշ։

Մուզաքատէմա ժանտարմա իսլահը իյին պիր Թաղըմ Խնկիլիզ գապթանը ճէլպ իտիլմիշ իտի։

Պու զապթանըն գոնդրաթօլարը գարիպէն խիթամ պուլմաղ իւզէրէ օլուպ, արթըգ թէճտիա օլունմատաճաղ տըր։

Պէյքը բաշա միսիթէնա տըր։

—

Միվասա պիր սաաթ մէսաֆէսի օլան Բէրքինէք գարիյէսի էհալիսինտէն վէ էրմէնի գոմիսիոնք միլէթինտէն Իքնատիոս վէ Պողոս մէ Միքայէլ նամ իկի նէֆէր շագիրդ թէպտիսի ճամէ իյէտիրլէրի վէ միսէլլահ հալաէ Սիֆէ պէյի նամ մահէլլաէ գաթը Թարիգ իտէրէք, եինէ պիր էրմէնիյի սոյմուշ օլուպ-լարընը թահրիրի նուֆուս մէէմուրիյէթինէ ատէթ իթմէքտէ օլան սաաթլրի շահանէ գալ աղաոր Թարաֆընտան կէօրիլմէսի իւզէրինէ էշգբեաեը մէրգումէ ֆիրարա թէսաաոի իթմէլէրիյլէ, միմիսիլէյհ գալ աղաոը մեյլթի մէվճուտէսիյլէ պուլնարը Թաղիպ իթմիկինտէ, էշգբեաեը մ'ըգումէ սիրահ չէքմէկէ զըյամ իյէտիրլէրի սրբրատա, գուրա մէէմուրիյէթիյլէ Խաֆիզ գապաքնա կիթմէքտէ օլան միրաէյ Ահմէտ պէյ թէսատիֆ իտէրէք։ մէվճուտա մայէթի պուլունան սիւվարի սաաթլրի շահանէ իլէ տէրտէսթ իթթիրիյէրէք Սիվասա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Սէյֆ-

—

Տինքի ճումաա կիւնիւ սաաթ տօղուզ պուչուգ գարարլարընտա Թիւչիք Մուսթաֆա բուչա ճիվարընտա, աչաղա պիր խանէտէն ատէշ զուհուր իտէրէք, տէօրթ պապ խանէ միւհթէրէք օլուզու հալտէ պասարրըմըշ տըր։

—

Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Այնօրոզ թարաֆլարընա մէէմուրիյէթի մախսուսէ իլէ ազիմէթ իթմիշ օլան հարպկիյէ նէզարէթի ճէրիլէսի թէֆթիշի լէվազիմ տայիրէսի ազարընտան Բէշիա պէյ իլէ Մուսթաֆա Էֆէնտի, իքմալը մէէմուրիյէթլէ պու քէրրէ Տէրիսաաէթէ կէլմիշ տիր։

Օլ թարաֆճա իթթիֆաքլարի թահգիգատի նէթիճէսի օլարաղ, միմիսիլէյհիմա մուգատէմա եաղրլարաղը վէճհ իւզրէ, Այնօրոզ վէ Քէսէնտէրէ վէ սայիր պաղը գարիյէլէրէ խախալ օլունմուշ պիր չօգ պարատի վէ թիֆէնք մէյտանտա ՀԳ տարաղլարը կիպի, էհալիի միթէեէյի իրֆալ վէ օրտարաճա ատայիշի իլալայէ սայ իտէն պիր թաղըմ էշխասը մուզիրէյի տէրտէսթ իտէրէք, պունլարընը տարաղ ֆասիսէ տահտաղընտան օլուպ կլարը, ինանէլ իսթինթաղ իդրարլարը յա թէպտ յեիեն իթմէսի իւզէրինէ, մուհաքէմէլէրինին իճրա վէ ճէզալարընը թայեինի իյին, Սէլանիք տիվանը հարպընա թէսլիմ իյէմիշլէր տիր։

Էհալիյի միթիյէ իսէ, գարիյէլէրինտէն պու մաղուլէ էրպապը ֆէսատընը տէֆ, վէ պու վէսիլէ իլէ պիր գամ տահա տատիշին իտատ իսիրէսինտէն տօղաեը, մէրճիի ալիեէյէ թէլէկրաֆլա պէեան իթմիշլէր տիր։ (Վոէբ)

—

Զուհուր Լանֆիընտան պիր Բուլգարիզանը, գարատաշնա, եըլ պաշը միւնասէբէթիյլէ թէպրիքէ կիթմէք իյին քէօրիւտէն հարէքէթ իտէն սէքիզ նուֆուս տաբրօրուն սաաթ 4 տէ իտէն բօսթանընա եէթիշմէք ճահար իլէ, վաբօրու մէզքիւրուն տահի հարէքէթի էնտաբնտա պիր թէսատիֆ գըշտան տիրար իքէն քէնտիսի թուրտուրմայը, թէնթէքքօլ տէմիրլէրինտէն եարը պէլինտէն աշաղը սարը գալը, պիչարէնին պէցիրլէրի էզիլիպ, միւթէսարէն վէֆատ իտէր։

—

Էվէլքի տիշամ իւզէրինէ, սաաթ ոն պիր պուչուգ բատաէլէրինտէ, Զարշամպատա սօղագ իշէրիսինտէ կիթմէքտէ պուլունան Արնաուտ խօճատիմէքլէ մնարաֆ պիր զաթը, գամա իլէ պիր իքի եէրինտէն, պիրիսի ճէրհ իտիպ, տէրհալ մէճլուհ վէֆատ իթմիշ։ Վէ իւզէրինտէ պուլունան սաաթլրը ալլպ սատուշմուշ, վէ տէրգաղ գէ.ֆիեէթ օլ ճիվար գարաղօլանէսինէ խաղեր վիրիլէրէք, ճանրի մէրգում թէհարի օլունմագտա խուսկի խաղեր ալէնմըշ տըր։

—

Ճիմաա կիճէսի, սաաթ եէտի գարարլարընտա, Պէյօղլունտա, Այնալը չէշմէտէ էրմէնի միլլէթինտէն մահթաատը Արթինին մութասարրֆ օլտուղու, վէ Ֆրանսա տէվլէթի թէպտասընտան վէ զաղէթաճը էսնաֆընտան Բիրօլէճինամ քիմէսնէյին միւսթէճիր պուլունտուղու քեարկիր խանէսինտէն սթէշ զուհուր իտէրէք, պիր թարաֆա սիրատէթ իթմէքսիզին եաղընը մէզքիւր խանէ միւհթէրէք օլտուղու հալտէ պասարրըմըշ տըր։

—

Գուրիէ ա'Օրիանտա կէօրիւրիւ. Պէյօղլու բօլիսինտէն տայինա շիքեայէթ օլունմազտա տր։ Սարիկ էֆէնտիլէր, բօլիս մէէմուրիյինին միւատաուէսինտէն պիլ իսթիֆատ Մոնունդ (Բուլմարը) կիւնլերինտէ խայրճա իշկիւզարլրդ կէօսթէրմիշլէր տիր։

Մէրգուման, Պէյօղլունտա, տօղրու եօլտա, Տէլլա-Սուտա էճզախանէսի եանընտա քեային պիր թիրթիրնճի վէ սարրաֆ տիւքքեանընտա կիրէրէք, եէթմիշ լիրա գատտար պուլտուղլարը մէպլաղը աշըրմըշլար տըր։ Մէգքիր տիւքքեանին գարշըսընտա պուլունան գահվէ, շու սիրզաթ իճրա օլտուղու սըրատա, աչրգ օլուպ, ալաթուրգա չալրը տախի իճրայը ատէնք իթմէքտէ իմիշ։ Եիւբէկ եօղտուր քի, պու արատա հիչ պիր զապթիյէ, եախտա պէքճի ճիվարտա եօղ իմիշ։

ԹՐՕԱՏ ԵՍՐԱՊը

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիեան Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի դարուսու դարշըսընտա վագը 21 Նիմէրօլու Բուճա Նէօլոզս զաղէթասը մահթատասը ալթընտա միւսիւ Մանուսսո վէ գումբանեասը մաղազասընտա նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլունմադտա օլուպ, վէ մէզքիւր շարապլարը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իզհարը մէճմունիյէթէ իթմէքտէ օլտուղունտան, էյլէ պիր Թաղըմ հիյլէլի վէ եարմա շարապարա ալտանմազ իսթէմէէն զաթլարը, մէզքիւր մաղազատա թէշրիֆլէրի տավէթ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ

ԻԲՐԻ ՊԻՏՅԻԻԲ ՏԷՐՕԶԻԹ ԲԱՐԻՍԻՆ

Մահմուտ-բաշա պաշընտա, պէօրէքճի տիւքքեանը իթթիխամլինտէ, 200 Նիմէրօլու մաղազատէ, վէ քէզալիք Մահմուտ-բաշա պաշընտա, Թարագ ճըրլար սօղ աղը գարշըսընտա վագը 301 Նիմէրօլու մէրճիվէնի մաղազատէ, Բարխին-սան մօտալարընտան օլարաղ, հէր ճինս հագրը էսգապլար, կէրէք թօքատան, վէ կէրէք թանէ իլէ սամբրը եիւզտէ 40 էքսիկինէ։ Թօքատան ատան եօլճուլար, հէր պիր վէճհ իլէ խոշնուտա օլաճաղլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւնդի չըգան Հայրենիքտէ օգուտաղ.

Խարիճիյէ նազիրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի իլէ, միւսիէշար Աբթին էֆէնտի հազրէթլէրի սալը ճէտիտա միւնասէպէթիյլէ քարթ ար վիզիթլէրինին Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինէ կէօնտէրմիշլէր տիր։

* * *

Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի Մայր եկեղեցիտէ պատարագ իթմէք թէքլիֆինի գապուլ իթմէմիշ տիր։

* * *

Մոնունդ եօրթուսու միւնասէպէթիյլէ բաթրիգխանէ մէէմուրիյինինէ պիրէր մաաշ վիրիլէճէք իմիշ։

* * *

Միլլէթիմիզ բուհրան վէ միւթէհայիզանը իլէ, Բաթրիգխանէ մէմուրիյինի րէսմիյէսի Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինէ կիտէրէք, տալէ ճէտիտի թէպրիք իթմիշլէր տիր։

* * *

Պունտան ագ ատէմ զաղէթալարտա իլան օլունտուղու վէճհ իւզէրէ, Տէրսաաէթատ օլան թէվէլլիւտաթ վէ վէֆիյատ իլէ թէզէվվիւճաթ իչին ուսուլու գայա իճրա օլունաճագ օլուուղունտան, պու տէֆա Պապը Ալի Բաթրիգխանէսիզէ պիր թահրիրատը ըսամիյէ կէօնտէրէրէք տէեօր քի, պունտան պէօյլէ իսթանպոլ Հայլարընտա վագը օլան վէլատէթ վէ վէֆիյատ վէ թէզէվվիւճաթլէր գայաքնը մահէլլէ մէխթարլարընա իրսալ իչին իգթիզա խէն թէտարիկ թէշէպպիւս էյլէսին։

Թահրիրատը մէկքիրէտէն միւնֆէհիմ օլտուղու վէճհ իւզէրէ, Բաթրիգխանէ թարաֆընտան վիրիլէճէք պուակ իշլէրի մէզքիւր մէխթարլար թարաֆընտան թատիգ օլունտուղատան սոնրա, իճրա օլունաճագ տըր։

* * *

Տիւնքի կիւն Մայր եկեղեցի Ա-ռագերէցի Տ. Սուրբաս Հայր իլէ, Թաղ. խորհուրդ ազալարը, Խասքէօյէ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի նէզարինէ կիտէրէք, Ս. Մոնունդ եօրթուսու միւնասէպէթիյլէ, բիրիսայը մէզքիւրատ պուատասը շէրիֆ թաղտիմէ հիմմէթլէրինի ըճճա իթթիլիյէրինի Հայրենիք եաղրեօր։

ՏՓԽԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԹԱՏՐՈՆԸ

Ձեր օրագրի էջերուն մէջ քանիցս խօսած և ապացուցած էք թէ՝ ո՞ր ատիճան հասարակաց կարծեաց գոյութիւնը մի անհրաժեշտ պիտոյք է ազգին գործիչներն իրենց պարտաւորութեանց հաւատարիմ պահելու համար։ Քարոզեր էք միշտ որ պէտք է հասարակութիւնը հսկէ անընդհատ որ իր ընտրածներն պաշտօնային ղեկմանց անկարող գտնուին, վասն զի, բուած էք, ամեն օգտակար հասատատութեան կործանման պատճառ, գրեթէ միշտ, այդ հսկողութեան պակասութիւնն է եղեր։

Այս սկզբունքի ճշմարտութիւնն միւսանգամ ևս կարող է հաստատել յետագայ դէպքը որ իմացանք Տփխիսէն արժանահաւատ անձերէ։

Տփխիս մի ազգային թատրոն ունի երեք տարիէ ի վեր։ Մշտական մի խումբ կանոնաւոր ներկայացուցիչներ կուտայ անդ, և դժուար չէ հաւատալ թէ այդ հաստատութիւնը կոչուած է մի մեծ մղում տալու Հայ հասարակութեան կրթութեան և ազգային լեզուին բնդհանրապէս։ Մի յանձնախումբ, որ ժողովուրդը կընտրէ ամեն տարի, Հայ թատրոնի հոգը ստանձնած է իր հաւատքական պատասխանատուութեանը ներքև։

Ինչպէս ամեն հայաբնակ կեդրոնները, նոյնպէս և Տփխիսի մէջ մի խումբ մարդիկ կան որ ամեն ազգային դարձերու մէջ կը ջանան գտնուիլ. ոմանք իրենց անցեալը մոռացնել տալու և ոմանք որ և է շահու կամ փառասիրութեան համար։ Տփխիսի թատերական յանձնախմբի մէջն ալ յաջողեր էին միշտ սպրդիլ այդ ոնհրաժեշտ կոչուած անձերէն երեք պարոններ, ժողովրդէն կուրօրէն ընտրուած, որք միւսներէն աւելի ճարպիկ և ժըլջան ձևանալով, տակաւ առ տակաւ թատրոնին բացարձակ տէր և իշխանն դարձեր էին, դժգոհ ընելով ժողովուրդը, խաղերուն ճախող ընտրութեան մասին, դժգոհ ընելով միանգամայն և դերասանական խումբը, որու ընտրեալ մասը, ինչպէս յայտնի է։ Պոլսէն կընտրուի ամեն տարի։

Այդ երեք պարոններն, որք են Ն. Ա., Ա. Ե. և Մ., կատարեալ բռնաւորներ եղեր էին թատրոնի մէջ, գլխաւորապէս Պոլսեցի դերասաններուն նկատմամբ, զորս ամեն տեսակ չացուցիչ խոտուներով կապկէ վերջը, ի չնորհս իրենց բաացած ազդեցութեան, ամեն միջոց գործածած են իրենց անհաճոյ եղողներուն Տփխիսի կեանքը անտանելի ընելու համար։

Փակելով գոյնս իրենց սահմանեալ շրջանին մէջ, և ոչ Տփխիսի պատուաւոր դիրքը, նոքա ազատօրէն կը կատարէին Հայ թատրոնը, ուզելով ըստ քմաց մէն մի դերասանի կամ դերասանուհիի շահը կամ ՀԷսաբ, յաջողութիւնը կամ անկումը։

Սոքա ֆուլլոսան (թատրոնական) կեանքի ջերմ սիրահարներ, կերևի թէ կը փափաքին եղեր մանաւանդ՝ օգուտ քաղել թատերական խումբին իգական մասին վրայ ունեցած ազդեցութենէն։ Զգիտեմք ո՞ր ատիճան ասցա այս միտումն յաջողութեամբ պսակուեր է մինչև ցայժմ, թէպէտ կը պատմեն որ այդ օրիորդներէն դոնէ երկուքն չեն կարողացեր անօրինութեան այս մասնաւոր պահանջմանց դիմադրութիւն ընել։ Սակայն ստոյգն այն է որ մին ինոցանէ անցեալ տարի ամեն հայածանք և թշնամանք յանձն առնելով ապստամբեր է նոցա այպանելի վարմունքին դէմ և նախապատիւ սեպեր է դառնալ իր հայրենիքը այնչափ ապքատ որչափ իր Պոլսէն մեկնած ժամանակը։ Իսկ այս տարի, մի Պոլսեցի դերասանուհի, որ Հայ թատերական պարծանքն է և որուն առաքինի կեանքը մեր Տփխիսի արենակիցները մեզ նման դնահատել են առաջին օրուընէ, Տիկին Հ. Գ. բացագանչեր է արդարացի ցասմամբ թէ յետին սրիկային անգամ ներելի չէ շփոթել մի պարկեշտ մայր, մի կատարեալ արդիւդ այն արարածներուն հետ՝ որք բեմին նախատինք և եթ կարող են բերել։ Սորա ուժգին բողոքին վրայ, Պ. Մենեքերիմ Արծրունի, որ յանձնախումբին անդամներէն մին է թէպէտ, բայց իր անձնական զբաղմանց պատճառաւ չէ կարող մօտէն հսկել թատրոնին ներքին բարեկարգութեան վրայ, պաշտպան կեցեր է նախատուած տիկնոջ և յիշեալ պարոններուն ամիջական հրաժարականը պահանջէ, աւելի ուժգին միջոցներու դիմել ստիպուած չըլլալու համար։ Միևնոյն ժամանակ ժողովուրդն

իմանալով եղելութիւնն և չափազանց յուզեալ՝ իսկոյն Ն. Ա. ին թատրոնի յարկէն արտաքսումը պահանջեր է բարձրաձայն, մի ներկայացման ատեն, և բաւարարութիւն ստացեր է անմիջապէս, մինչդեռ համակրական և յարգանաց ցոյցեր ըրեր է ինպաստ մեր հայրենակից դերասանուհիին։ Այսպէսով ահա ժողովուրդն, իր իրաւանց վրայ յեցեալ, վերջ է դրեր մի չուայտաբարոյ տնօրինութեան գայթակղելի արարքներուն։

Այս միջադէպ լոկ տեղական մի կարևորութիւն ունի թէպէտ, բայց, ինչպէս ըսինք, հասարակաց կարծիքին փրկարար ազդեցութեան մի յայտնի ապացոյց է։ Ժողովո՛ւրդն իր ազգու ձայնովը պէտք է ստիպէ հեռանալ ընդհանրութեան գործերէ այն անձն անպատկառ և խարդախ արարածներն որք ազգասիրական դիմակով գործիչի դեր առած են ազգին մէջ։

Յիշեալ պարագային մէջ ամեն գովեստի արժանի է ուրեմն Տբփխիսի ողջամիտ Հայ հասարակութիւնը որ նախանձախնդիր եղաւ իւր այս ազգային հաստատութեան միշտ նուիրական մնալուն և յայտնեց թէ թատրոնն ազգին իբրև մի դպրոցը կընկատէ, ո՛չ թէ գայթակղութեան ապարանքը։ Կը շնորհաւորենք մեր հայրենակից ազնիւ տիկինը որ հրապարակաւ ապտակելով չուայտութիւնը մի անգամ ևս ցոյց տուաւ ամենուն թէ առաքինութիւնը նոյն իսկ թատերական վարագոյրին ետևն հարկ է որ տիրապետէ։ Շնորհաւորութեան արժանի է նաև յարգելի Պ. Սենեմ. Արծրունի, որ անվեհեր վատաբան է կանգներ մի պանդուխտ կնոջ պատիւն և ժողովրդեան արդար պահանջմունքներն պաշտպանելու համար և այսպէս արգիւներ է Տփխիսի Հայ թատրոնին անկումը, որ անխուսափելի պիտի ըլլար եթէ շարունակէր նա մնալ անթիզն, բռնաւոր և ամեն բարոյականութենէ զուրկ անձանց ձեռքերուն մէջ։

* * *

ՄԱՀԱԹԻԱՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

(Տէ՛ն-Էն Ն.-ԻԷՊՂԷՆ պոբէյեէ)

Իլիմ ու թէրպիյէ զիհն մատեսի նէ տէրէճէ օլտուղունու անլամադ պալէատէ զիբրինի իթտիյիմ պաթըլ զիւեիւմէրին սահիպլերի նէզտինտէ բուլ գատար իթիպարը եօգ։ Հէր եէրտէ էլան պաբի օլտուղու կիպի պուրատա տախի բէտէր ու մատէրլէր էվլատլարընդն սինին սէպավէթլէրինի պիհուտէ մէշղուլյեէթլէրէ սարֆ իթտիրմէքլիք ուսուլ ու գանունունա բէք ատշուրի տէրէճէ բայէթ օլունմադտէ, շէօյլէ քի պու կիւն թէյզէն էվինտէն շունու կէթիր եարբն պաղչէեէ կիւպրէ թաշը՝ պիրիսի կիւն լէյենիմի հէմամէ կէօթիւր կէթիր, էն ֆէնասը, եաղբն իւշ տեօրթ այլարընը ֆուգարէլէր նէ իսէ, հէլէ զենկինէր կէրէք քենտու կերէք 60 բարա 3 ղուրուշ եօվմիյէ իլէ տիկերլէրինին արաձիլերինէ ըրդատլրդա կէօնտերիրլեր հէլէ պէհէր կիւն եիւղէրճէ մէքթէպթայիպունլարը սիթիլէր իլէ չարշուեա քէօֆտէ թաշըրլար, վէ պու սուրէթլէ, թէմպէլլիյի ու սէրպէսթիլիյի թապիյէն սէվմէքտէ օլան չօճուղլար աթալարընդն շու հարէքէթլէրինտէն պիր գաթ տահա ճէռարէթ քէսպ իսէրէք հալի իլէ չարչըտա սեեիր ու թէմիզա իլէ էյլէնուպ էօյլէ վագթի մէքթէպէ կէմէքտէ, մէքթէպէր գըշ վագթինտէ ատեթա պիր գահվէխանէ չէքլինի քէսպ իտէր, էկէր պիր մէքթէպ չարշուեա ճիվար իսէ, վարժապետ պիր չօճուգ վէր շու սօղանը շու լահանայը եախօտ շու էթի պիղիմ էվէ կէօթիւրսին տէեէնլէրին հիսապը եօգ տուր, նիհայէթ սէնէնին ալթը այընը կէլիր, ալթը այընը կէմէղ, իշթէ թահսիլ իլում ու թէրպիյէի զիհն զաղիյէի մուգատտէսէսի պու եիւղտէն բայումալ օլուպ, չօճուգլարըն վագթ կիրանպահայարը իթլաֆ օլունմադտա վէ պու կիպի մէվանիի պաթըլէ տէֆ օլմատրգճա կէրէք խաճէկեան վէ կէրէք թալիպունուն քեաֆֆէի սայ ու էմէքլէրի բօրեաղ ըիւզկեարընդն գասբղասը կիպի պիհուտէ կիտէճէկի պէհիտար տբը. բէտէր ու վալիտէլէր պուրաբարընը ասլա տիզդաթա ալմաեուպ վէ իլլէթին քենտուլէրինտէն օլտուղունու ֆէհմ իթմէեէքլէք պիր տէ պիր թաղըմ աղվիսթ իլէ պու վարժապետ պէնիմ օղլումա պաղ մսեօր տէյու պիչարէ վարսի նէ տէրէճէ օլտուղունու անլամադ պալէատէ զիբրինի իթտիյիմ պաթըլ զիւեիւմէրին սահիպլերի նէզտինտէ բուլ գատար իթիպարը եօգ։ Հէր եէրտէ էլան պաբի օլտուղու կիպի պուրատա տախի բէտէր ու մատէրլէր էվլատլարընդն սինին սէպավէթլէրինի պիհուտէ մէշղուլյեէթլէրէ սարֆ իթտիրմէքլիք ուսուլ ու գանունունա բէք ատշուրի տէրէճէ բայէթ օլունմադտէ, շէօյլէ քի պու կիւն թէյզէն էվինտէն շունու կէթիր եարբն պաղչէեէ կիւպրէ թաշը՝ պիրիսի կիւն լէյենիմի հէմամէ կէօթիւր կէթիր, էն ֆէնասը, եաղբն իւշ տեօրթ այլարընը ֆուգարէլէր նէ իսէ, հէլէ զենկինէր կէրէք քենտու կերէք 60 բարա 3 ղուրուշ եօվմիյէ իլէ տիկերլէրինին արաձիլերինէ ըրդատլրդա կէօնտերիրլեր հէլէ պէհէր կիւն եիւղէրճէ մէքթէպթայիպունլարը սիթիլէր իլէ չարշուեա քէօֆտէ թաշըրլար, վէ պու սուրէթլէ, թէմպէլլիյի ու սէրպէսթիլիյի թապիյէն սէվմէքտէ օլան չօճուղլար աթալարընդն շու հարէքէթլէրինտէն պիր գաթ տահա ճէռարէթ քէսպ իսէրէք հալի իլէ չարշըտա սեեիր ու թէմիզա իլէ էյլէնուպ էօյլէ վագթի մէքթէպէ կէմէքտէ, մէքթէպէր գըշ վագթինտէ ատեթա պիր գահվէխանէ չէքլինի քէսպ իտէր, էկէր պիր մէքթէպ չարշուեա ճիվար իսէ, վարժապետ պիր չօճուգ վէր շու սօղանը շու լահանայը եախօտ շու էթի պիղիմ էվէ կէօթիւրսին տէեէնլէրին հիսապը եօգ տուր, նիհայէթ սէնէնին ալթը այընը կէլիր, ալթը այընը կէմէղ, իշթէ թահսիլ իլում ու թէրպիյէի զիհն զաղիյէի մուգատտէսէսի պու եիւղտէն բայումալ օլուպ, չօճուգլարըն վագթ կիրանպահայարը իթլաֆ օլունմադտա վէ պու կիպի մէվանիի պաթըլէ տէֆ օլմատրգճա կէրէք խաճէկեան վէ կէրէք թալիպունուն քեաֆֆէի սայ ու էմէքլէրի բօրեաղ ըիւզկեարընդն գասբղասը կիպի պիհուտէ կիտէճէկի պէհիտար տբը. բէտէր ու վալիտէլէր պուրաբարընը ասլա տիզդաթա ալմաեուպ վէ իլլէթին քենտուլէրինտէն օլտուղունու ֆէհմ իթմէեէքլէք պիր տէ պիր թաղըմ աղվիսթ իլէ պու վարժապետ պէնիմ օղլումա պաղ մսեօր տէյու պիչարէ վարժապետի տախի նաս արասընտա լէքէտար իթտիրտէն սոնրա տիկէր պիր հօճա եանընա կէօթիւրիր, պու հօճա, օգուտաղունու պիվէեօրսուն, եախօտ էվվէլրի հօճանընդն տէրս վէրտիյի իլիմի պիլմէզսէ, պու քիթապդն սանա պիր ֆայտէսի օլմադ աէյէրէք. (չէվիր գաղ եանմասընդն) եէնիտէն պաչյար, Նիհայէթ պիր իլի սէնէ տախի սէֆիլ չօճուգ թէքմիլ նօգսան չայրշրը չապալը, սրֆրը սրֆրը էլտէ պիր շէյ եօգ. պու արատա, պիղիմ ադգալը վալիտէլէր չօճուգլարընդն պիրազ պօյլարընը ուզատրգլարընը կէօրիւպ (իսթ գաթ պօշ օլտուղունա պագմայուպ) նշանլամաեա գայրըշրրլար։

Շիմամի պու տավանդն բայէթի իշուն պապրյ տիպարընդն լէպլէպիճի գանունունա միբաճաաթ իթմէլի. Մալաթեատա էքսէրի ատէթ պունլար տբր. եանի պիր նամզէալէնէճէք չօճուգ բաղը իշմէեի պիլմէլի գուրթնու եէլէեի օլուպ բիւսկիլ վէ իւզերինտէ չէթի օլմալը, շարդի ու մանի սէօյլէմէսինի պիլմէլի, վէ սանաթը օլմալը, մաղալահ շու շէրայիթին պիրիսի նօգսան օլուրսա վա՛յ օ՛ չօճուղուն պաշընա 100 գարու տօրաշմալը քի պիր գրդ պուլունուն. իշթէ շու միլահաղա իլէ չօճուգ պիր տէ պագարսընդ եա պիր քէչէճի եա պիր չարբխճը եանընա չրրաղ վերիլիր։

Միւէլլիֆ, իշթէ ազաճդ ինսան ճինսինին շէրէֆի իւզերինէ տույզուսու օլան, վախան ու տէօվլէթի վէ միլլէթին թէգատիւմ արզուսունու հիսա իտէն պիր զաթ, հէնուզ 14–15 եաշընտա տահա ուշաղը սիններտէ օլան մուսուլմարն մէնպայրքէմալէթին միհրապընտան գաբրլրպ, շու պաթըլ զիւիւմէր գանսն մուղիրրէսի ահ.քեամընճա, ճէհալէթին գաթ գաթ եէտարէթ զէնճիրլերի իլէ պաղանտրդլարընը կէօրսէ, եիւղէրճէ, պինէրճէ վէ եիւքլերճէ վրատա մալիք ատհապ սէրվէթ ուանատթ քեարլարընդ տօղլուտան տօղրուեա պիր թէղքէրէ նրզամը տայիրէսինտէ պիր սէնէտ, արթըդ գանունլույու ղրադալըմ, տաի պիր էսամի ատֆթէրի եազմադա միւգթէտիր օրմանանլարատան, մէտէնիյէթ, ինսանիյէթ ու քէմալէ՞թմի պէ.լէմէլի, եօգսա մէզբիր ճէմիյէթին թանզիմ ու թէրթիպի վէ ուսուլ տավէթի զրմնընտա, սիզին իլէ կէօրիշիւպ գօնուշմադլըզա միհթաճ պուլունմադտաեամ։

—Էմրինիզ միանթազրբզ, — տէյի պաղրբարլար պու իլթիֆաթ իւզերինէ միւէլլիֆ իլէ մուհարրիր էֆէնտիլէր։

Վէ Լամպէր Մասօլ իլավէյի մէմգալ իտէրէք.

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգում, —արթխթ զըզլար վէ գարբլար (թէտթրօ օհուանճուլարը) տախի տավէթի օլունճա՞գ մը արբլար։

—Շիւրհէսիզ . . . —պիզ պուրատա եատանճրեբզ տէյի, օնլարը բէտտա իտէնէրատէն տէյիլիզ, ֆագթի, իգթիզայի հալ, եալընըզ շունա տիգգաթ օլունմասընը արզու իտէրիմ քի, ույզունատզ վէ միանատէպիզ պիր շէյ օրմասընը, —(մանլիմ եա, եէկէնլէրիմ, կէնճ գըզլար աբրլար), —թապխթիյէ սիզ տախի, էօյլէ լաեբդսբզ վէ նամուզատզ արթխթիլերի տավէթի իմմէզսիզլիզ եա։

—Օրասը տէրքեար, —տէյի ճէվապ վիրտի Մասօլ, —պիմթապի իչլերինտէն, էն զիեատէ նամուսլու վէ էտէպլի օլանլարընը տավէթի իտէճէկիզ։

Պունլար սատթ իքիտէ պիր պիրլերինտէն այրըլարլար։

—Միմքին օլաուղու մէրթէպէ սըզ սըգ Սէնթ-Ուէնէ թէշրիֆլինի. մէզբիր ճէմիյէթին թանզիմ ու թէրթիպի վէ ուսուլ տավէթի զրմնընտա, սիզին իլէ կէօրիշիւպ գօնուշմադլըզա միհթաճ պուլունմադտաեամ։

—Էմրինիզ միանթազրբզ, — տէյի պաղրբարլար պու իլթիֆաթ իւզերինէ միւէլլիֆ իլէ մուհարրիր էֆէնտիլէր։

Վէ Լամպէր Մասօլ իլավէյի մէմգալ իտէրէք.

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգում, —արթխթ զըզլար վէ գարբլար (թէտթրօ օհուանճուլարը) տախի տավէթի օլունճա՞գ մը արբլար։

—Շիւրհէսիզ . . . —պիզ պուրատա եատանճրեբզ տէյի, օնլարը բէտտա իտէնէրատէն տէյիլիզ, ֆագթի, իգթիզայի հալ, եալընըզ շունա տիգգաթ օլունմասընը արզու իտէրիմ քի, ույզունատզ վէ միանատէպիզ պիր շէյ օրմասընը, —(մանլիմ եա, եէկէնլէրիմ, կէնճ գըզլար աբրլար), —թապխթիյէ սիզ տախի, էօյլէ լաեբդսբզ վէ նամուզատզ արթխթիլերի տավէթի իմմէզսիզլիզ եա։

—Օրասը տէրքեար, —տէյի ճէվապ վիրտի Մասօլ, —պիմթապի իչլերինտէն, էն զիեատէ նամուսլու վէ էտէպլի օլանլարընը տավէթի իտէճէկիզ։

Պունլար սատթ իքիտէ պիր պիրլերինտէն այրըլարլար։

—Միմքին օլաուղու մէրթէպէ սըզ սըգ Սէնթ-Ուէնէ թէշրիֆլինի. Մալաթեատա էքսէրի ատէթ պունլար տբր. եանի պիր նամզէալէնէճէք չօճուգ բաղը իշմէեի պիլմէլի գուրթնու եէլէեի օլուպ բիւսկիլ վէ իւզերինտէ չէթի օլմալը, շարդի ու մանի սէօյլէմէսինի պիլմէլի, վէ սանաթը օլմալը, մաղալահ շու շէրայիթին պիրիսի նօգսան օլուրսա վա՛յ օ՛ չօճուղուն պաշընա 100 գարու տօրաշմալը քի պիր գրդ պուլունուն. իշթէ շու միլահաղա իլէ չօճուգ պիր տէ պագարսընդ եա պիր քէչէճի եա պիր չարբխճը եանընա չրրաղ վերիլիր։

Միւէլլիֆ, իշթէ ազաճդ ինսան ճինսինին շէրէֆի իւզերինէ տույզուսու օլան, վախան ու տէօվլէթի վէ միլլէթին թէգատիւմ արզուսունու հիսա իտէն պիր զաթ, հէնուզ 14–15 եաշընտա տահա ուշաղը սիններտէ օլան մուսուլմարն մէնպայրքէմալէթին միհրապընտան գաբրլրպ, շու պաթըլ զիւիւմէր գանսն մուղիրրէսի ահ.քեամընճա, ճէհալէթին գաթ գաթ եէտարէթ զէնճիրլերի իլէ պաղանտրդլարընը կէօրսէ, եիւղէրճէ, պինէրճէ վէ եիւքլերճէ վրատա մալիք ատհապ սէրվէթ ուանատթ քեարլարընդ տօղլուտան տօղրուեա պիր թէղքէրէ նրզամը տայիրէսինտէ պիր սէնէտ, արթըդ գանունլույու ղրադալըմ, տաի պիր էսամի ատֆթէրի եազմադա միւգթէտիր օրմանանլարատան, մէտէնիյէթ, ինսանիյէթ ու քէմալէ՞թմի պէ.լէմէլի, եօգսա մէզբիր ճէմիյէթին թանզիմ ու թէրթիպի վէ ուսուլ տավէթի զրմնընտա, սիզին իլէ կէօրիշիւպ գօնուշմադլըզա միհթաճ պուլունմադտաեամ։

—Էմրինիզ միանթազրբզ, — տէյի պաղրբարլար պու իլթիֆաթ իւզերինէ միւէլլիֆ իլէ մուհարրիր էֆէնտիլէր։

Վէ Լամպէր Մասօլ իլավէյի մէմգալ իտէրէք.

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգում, —արթխթ զըզլար վէ գարբլար (թէտթրօ օհուանճուլարը) տախի տավէթի օլունճա՞գ մը արբլար։

—Շիւրհէսիզ . . . —պիզ պուրատա եատանճրեբզ տէյի, օնլարը բէտտա իտէնէրատէն տէյիլիզ, ֆագթի, իգթիզայի հալ, եալընըզ շունա տիգգաթ օլունմասընը արզու իտէրիմ քի, ույզունատզ վէ միանատէպիզ պիր շէյ օրմասընը, —(մանլիմ եա, եէկէնլէրիմ, կէնճ գըզլար աբրլար), —թապխթիյէ սիզ տախի, էօյլէ լաեբդսբզ վէ նամուզատզ արթխթիլերի տավէթի իմմէզսիզլիզ եա։

—Օրասը տէրքեար, —տէյի ճէվապ վիրտի Մասօլ, —պիմթապի իչլերինտէն, էն զիեատէ նամուսլու վէ էտէպլի օլանլարընը տավէթի իտէճէկիզ։

Պունլար սատթ իքիտէ պիր պիրլերինտէն այրըլարլար։

—Միմքին օլաուղու մէրթէպէ սըզ սըգ Սէնթ-Ուէնէ թէշրիֆլինի. մէզբիր ճէմիյէթին թանզիմ ու թէրթիպի վէ ուսուլ տավէթի զրմնընտա, սիզին իլէ կէօրիշիւպ գօնուշմադլըզա միհթաճ պուլունմադտաեամ։

—Էմրինիզ միանթազրբզ, — տէյի պաղրբարլար պու իլթիֆաթ իւզերինէ միւէլլիֆ իլէ մուհարրիր էֆէնտիլէր։

Վէ Լամպէր Մասօլ իլավէյի մէմգալ իտէրէք.

—Էֆէնտի, —տէտի մէրգում, —արթխթ զըզլար վէ գարբլար (թէտթրօ օհուանճուլարը) տախի տավէթի օլունճա՞գ մը արբլար։

—Շիւրհէսիզ . . . —պիզ պուրատա եատանճրեբզ տէյի, օնլարը բէտտա իտէնէրատէն տէյիլիզ, ֆագթի, իգթիզայի հալ, եալընըզ շունա տիգգաթ օլունմասընը արզու իտէրիմ քի, ույզունատզ վէ միանատէպիզ պիր շէյ օրմասընը, —(մանլիմ եա, եէկէնլէրիմ, կէնճ գըզլար աբրլար), —թապխթիյէ սիզ տախի, էօյլէ լաեբդսբզ վէ նամուզատզ արթխթիլերի տավէթի իմմէզսիզլիզ եա։

—Օրասը տէրքեար, —տէյի ճէվապ վիրտի Մասօլ, —պիմթապի իչլերինտէն, էն զիեատէ նամուսլու վէ էտէպլի օլանլարընը տավէթի իտէճէկիզ։

Պունլար սատթ իքիտէ պիր պիրլերինտէն այրըլարլար։

—Միմքին օլաուղու մէրթէպէ սըզ սըգ Սէնթ-Ուէնէ թէշրիֆլինի.

(մազուր տիլէեէրէք) ճէհալէթ մի։

Մալաթիայրլարընդ բույի զէմինատէ էն շէրէֆլէ եարատրմշ ինսան ճինսինին թէգատիւմիւ զրմնընտա բէք վազիֆէսիզճէ հարէքէթլէրինի պէեան իյլէտիկիմ սրբատա, պուրատա պուլունան միլլի միսիոնէրլիֆ.յի Խրիսթիանլարընդ մէքթէպլէրի հագգընտա տախի պիրազ մալիմաթ իթտարընը ֆայտէտէն խայի օլմադ զանն իտէրիմ, Էրմէնի միլլէթինտէն մատատ, Էրմէնի Գաթ.ոլիք, Բրօթէսթանթ վէ Լաթին միլլէթլերի տախի վար տբր, Էրմէնի միլլէթի 1500 խանէ օլտուղու հալատ, իւշ մէքթէպլերի վար իսէ տէ, պունլարընդ եալընըզ իսմի մէվճուտ տուր, էքսէր խօճտլար Նարեկէ գատար պիլիպ, պաշգա տէրս ատանըլմամադտա, պիր խօճա գիրք օգուտմադը պիկիրսէ, արթըգ թէքմիլ պիր հօճա օլուր. պու մէքթէպլէրին իտարէլէրի բէք սէֆիլ պիր հալատ օլտուղու կիպի, գանուն ու նիզամսան պիւսպիթիւն մահրում տուրլար, գրգ մէքթէպինէ իհթիեաճը չէտիտ իլէ միհթաճ օլան Մալաթիայրլարընդ, տէյիլ եալընըզ գրգ մէքթէպլերի եօգ, օլսա տախի գրգլարընը մէքթէպէ կէօնտէրմէք բէք ապէս վէ պէլբի պիւյիք պիր խէթա սայմադատ տբրլար։ Եագբն վագթլարտա մէքթէպէր նամենա օլարադ իրի ընկերութիւն, տէլիգանը ու էրպապ հիսսիյէթ թարաֆլարընտան թէշքիլ օլունմուշ իսէ տէ, պունլար պիտայէթինտէ շիմէք կիպի բարլաեբզ, շիմարիքի կիսիշէրինէ նէզարէն, կէօրիւնիր քի չաբուգ եօրուլմուշարբլար։ Մալաթիա ահալիսի մէքթէպ ու միլլէթին նէֆֆինի մուճիպ օլուր խաստուլարա տուրա բարա էսիրկէմէմէքտէ տիրէր, վէ մունթազամ սուրէթտէ քիչատ օ.լունճաճ մէքթէպլէրէ լիզում կէօրիւնէն մէպալիղի թէէսիյէ իթմէեէ, էհալիի Էրմէնիյէսինին վագբթլարը վար տբր. Ֆագաթ շիմտիյէ գատար վէրիլէնէր պիրա սէմերէ գամբշ օլուպ, պիր թարաֆտան մէեուս օլմաշլար տբր, տիկէր թարաֆտան պէօյլէ պիր իշին իճրասընա էհլիեէթի ատամ եօգ տուր։

Միլլէթի թէշվիգ իթմէք, վէ պու միսիլու էսէր խայրէլէրին թէէսիսի մազուր տիլէեէրէք) ճէհալէթ մի։

Մալաթիայրլարընդ բույի զէմինատէ էն շէրէֆլէ եարատրմշ ինսանճինսինին թէգատիւմիւ զրմնընտա բէք վազիֆէսիզճէ հարէքէթլէրինի պէեան իյլէտիկիմ սրբատա, պուրատա պուլունան միլլի միսիոնէրլիֆ.յի Խրիսթիանլարընդ մէքթէպլէրի հագգընտա տախի պիրազ մալիմաթ իթտարընը ֆայտէտէն խայի օլմադ զանն իտէրիմ, Էրմէնի միլլէթինտէն մատատ, Էրմէնի Գաթ.ոլիք, Բրօթէսթանթ վէ Լաթին միլլէթլերի տախի վար տբր, Էրմէնի միլլէթի 1500 խանէ օլտուղու հալատ, իւշ մէքթէպլերի վար իսէ տէ, պունլարընդ եալընըզ իսմի մէվճուտ տուր, էքսէր խօճտլար Նարեկէ գատար պիլիպ, պաշգա տէրս ատանըլմամադտա, պիր խօճա գիրք օգուտմադը պիկիրսէ, արթըգ թէքմիլ պիր հօճա օլուր. պու մէքթէպլէրին իտարէլէրի բէք սէֆիլ պիր հալատ օլտուղու կիպի, գանուն ու նիզամսան պիւսպիթիւն մահրում տուրլար, գրգ մէքթէպինէ իհթիեաճը չէտիտ իլէ միհթաճ օլան Մալաթիայրլարընդ, տէյիլ եալընըզ գրգ մէքթէպլերի եօգ, օլսա տախի գրգլարընը մէքթէպէ կէօնտէրմէք բէք ապէս վէ պէլբի պիւյիք պիր խէթա սայմադատ տբրլար։ Եագբն վագթլարտա մէքթէպէր նամենա օլարադ իրի ընկերութիւն, տէլիգանը ու էրպապ հիսսիյէթ թարաֆլարընտան թէշքիլ օլունմուշ իսէ տէ, պունլար պիտայէթինտէ շիմէք կիպի բարլաեբզ, շիմարիքի կիսիշէրինէ նէզարէն, կէօրիւնիր քի չաբուգ եօրուլմուշարբլար։ Մալաթիա ահալիսի մէքթէպ ու միլլէթին նէֆֆինի մուճիպ օլուր խաստուլարա տուրա բարա էսիրկէմէմէքտէ տիրէր, վէ մունթազամ սուրէթտէ քիչատ օ.լունճաճ մէքթէպլէրէ լիզում կէօրիւնէն մէպալիղի թէէսիյէ իթմէեէ, էհալիի Էրմէնիյէսինին վագբթլարը վար տբր. Ֆագաթ շիմտիյէ գատար վէրիլէնէր պիրա սէմերէ գամբշ օլուպ, պիր թարաֆտան մէեուս օլմաշլար տբր, տիկէր թարաֆտան պէօյլէ պիր իշին իճրասընա էհլիեէթի ատամ եօգ տուր։

Միլլէթի թէշվիգ իթմէք, վէ պու միսիլու էսէր խայրէլէրին թէէսիսի Առաջնորդարա վէ քահանայարա միւհէվալ իսէ տէ, պուրա Առաջնորդու Սրապիոն եպիսկոպոսուն կիտիշի վէ եարատբլբշը նէֆի միլլէթէ չայբշմադա բէք մուզայիր տիր. պու զաթ մուսին իլիմ ու թալիմ վէ միլլէթ տույզուսունատան արի պիրի օլուպ, մահուտ Գօգան օղլունուն ձեռնադրել իթտիրմիշ եպիսկոպոսարատան արը տէր իսէմ, ասլա եանընմամ, պու զաթըն խայսիեէթլերի շունարատան իպարէթ տիր, եանի գրբարդ պէտէմէք սաթմադ կիպի սանատթը ճանպազիէյի քէմալիյէ թահսիլ իտուպ, փոքրաւոր նշանլամադ վէ էվէրմէք արզուսու բէք շէտիտ տիր, պատակ վէ նշանտուք միանազատարընը գըրմզը ալթուն աշգընա տէֆ իտէր, մուղայիրի այն քիլիսէ հալաթընը փուգուի թամահ.քեարլըզը իգթիզասընատան նէշէթ իյէմիշ տիր, ախզուիթատա օ տէրէճէ կիւզել թապիյէթի վար տբր քի, պիր շիշէ բաղը մա խօրօզ քէպապո. օ կիւնիւ եպիսկոպոսլուզու հէտիեէյի կէթիրէնէ սաթտար. հանկը թարաֆ իշխանընընն եէլքէնինտէ բիւզկեար վար իսէ, չաբուճադ օլ թարաֆա մէյիլ օլուր, եալընըզ քէսէսինի շիշիրմէ.ք կիսն վէ մատաէլէրտէ միլլէթի թանընը, մէքթէպ, ընկերութիւն տույզուսունտա օլանլարա, ատուլի էքպէր նաղարը իլէ պագար, իմթիֆաղ վէ ընդզը սէվմէզ, միրթէքիպ օլտուղու թէվաթուրէն սէյլէնիլիր իսէ տէ, պէլբի հէտիյէ թարիզի իլէ ալբրատ, արձակում իգթիզա իթմէզ. պու գատար քէսրէթլի մէշգուրիյէթ սահիպի օլտուղու, 15 սէնէտէն պէրու եալընըզ կէօրկէ մագամընատա պուլունան պու Առաջնորդ, մէքթէպ գարուսունուն դանդը թարաֆտան աչբրը օլտուղունու պիլմէմէսինէ շահիտ ատիլ տիր, քահանայար իսէ, հիշ տէյիլ քիլիսէ խորհուրդլարընդն էն պաշընճարարընը պիրէ ծուխարընա, քի թարիգ ատթ քրիսթիանտան Խիստատ ալիմ զէրբէ գատար մալիմանթլարը օլմաեան դիւքիւր իւնատ Մալաթիալրբարա էօյր իթմէ.յիպ, պաղբլարը տախի նուսղա եարմադ վէ թբլբալմ իլէ խատթա սաղալթմադ իչին, ճինրէր իլէ ուղրաշմադատա օլտուղլարընտան, ճէօմատթը միլլէթին սէլամէթինէ թէշվիգ իտէ.

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

պանճա ալարադ, նատիր իւլ էմմոալ պիր մէհարէթ իւղրէ նշան ալմաեա պաշլատը։

Մէրգումէ, ժան Բընօտան ալմըշ օլտուղու մէզքիւր նշան թալիմի տէրսինտէն իսթիֆատէ իյլէմէքտէ իտի։

Զիւնքի պահոտ կիրիշմէքլիք, եանի քիմ իյի նշան ալբր տէյի, պիր մբզտար բարա ալբպ վիրմէք իւզրէ պահն թուութուլմագլըզ գումարը պաշլատը, —Լիսնէլ հէփսինտէն ուսթա օլտուղունան, հէփսինտէն տախի, հէր նէ գատար իսթէմէքտէ տէյիլ իտի իսէտէ, օեուն պուեա, եիւզ լիրա գատար գազանտը։

—Սու տայիմա սու չօգ պուլունան եէրէ՛ ագար . . . —տէյի պաղրբրը Լամպէր Մասօլ, —տօսթումուզ Մ. Վարթըն, պարօն Բօչիլտին քեաղբատա գազանաբզը կիպի, հէման գազանմագտա տբր . . ։

—Էֆէնտիլէր, թատմ իթմի՞շմիսինիզ, —տէյի սիւալ իթտի Լիսնէլ զազէթա մուհարրիրի իլէ թէաթրօ միւէլլիֆինէ։

—Սաաթ օն պիր պուչուգտա թատմ իթմէքլիք, ասլա ատէթիպղտէն տէյիլ տիր, —տէյի ճէվապ վիրտի Օգթավ Բիշար։

—Էօյլէ իսէ պուեաբուռնուզ Մ. Լէօբօլուտա պէրտպէր ալարադ, Մուլէն-Ռուժա կիտէլիմ, էկէր պու տավէթիմի գապուլէ հիմմէթ իթմէզ խէնիզ, սիզէ էվվէլինճէ խապէր վիրիրիմ քի, պայիսի էսէֆիմ օլաճադ ալընըզ . . .

Թէսթրօ միւէլլիֆի իլէ զազէթա մուհարրիրի, քէմալի մէՖուսնիյէթլէ գապուլ իթտիրէր։

Պունլայ ալէսսէվիյէ կէնճլէրէ մախսուս պուլունան քէյֆ ու պէշշէթի իւզրէ թաամ իթտիլէր։

—Օ տէյի՛լ էմմա, —տէտի պիրտէն պիրէ Լամպէր Մասօլ, ալա Նանթիւա տէնիլէն սուրէթտէ թէրթիպ իտիրմիշ օլան քսթագօղու պօղազա ախարադ, —էվվէթ, օ տէյիլ էմմա, հանը շու Սէնթ-Ուէնքէօշկիւնատ վիրիլէճէք օշան զիեաֆէթ մէսէլէսի նէ՞ օլտու, հալէա հալլ ու թէսվիյէ օլունա՞մաբմբ. զիրա, հիշ լոգբրաբոր պիլէ կէշմէքտէ տէյիլ տիր . . ։

—Մուղայիրի օլարադ, տայիմա անընն լոգբրաբոր կէշմէքտէ տիր . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիսնէլ, —սէքիզ կիւն սօնրա իճրասընը կէսրէճէքսինիզ. ֆագաթ, պու տէֆֆա, տատթատն խարիճ պիր շէյ օլմաեբզ, իլլա պիր պաշլանկըճ սիմէք օլաճաղընատան, կէրչի միւնխաղ զաթլար տավէթ օլունճաճագլար իսէտէ, տատտերի բէք մահտուա օլուպ . . . անճագ էլլի ալթմբզ զէվաթտան միւբէթթէպ պուլունաճագ տբր . . ։ —Էֆէնտիլէր, Լէօբօլուտա պէրտպէր ալարադ, Մուլէն-Ռուժա կիտէլիմ, էկէր պու տավէթիմի գապուլէ հիմմէթ իթմէզ խէնիզ, սիզէ էվվէլինճէ խապէր վիրիրիմ քի, պայիսի էսէֆիմ օլաճադ ալընըզ . . .

Թէսթրօ միւէլլիֆի իլէ զազէթա մուհարրիրի, քէմալի մէՖուսնիյէթլէ գապուլ իթտիրէր։

Պունլայ ալէսսէվիյէ կէնճլէրէ մախսուս պուլունան քէյֆ ու պէշշէթի իւզրէ թաամ իթտիլէր։

—Օ տէյի՛լ էմմա, —տէտի պիրտէն պիրէ Լամպէր Մասօլ, ալա Նանթիւա տէնիլէն սուրէթտէ թէրթիպ իտիրմիշ օլան քսթագօղու պօղազա ախարադ, —էվվէթ, օ տէյիլ էմմա, հանը շու Սէնթ-Ուէնքէօշկիւնատ վիրիլէճէք օշան զիեաֆէթ մէսէլէսի նէ՞ օլտու, հալէա հալլ ու թէսվիյէ օլունա՞մաբմբ. զիրա, հիշ լոգբրաբոր պիլէ կէշմէքտէ տէյիլ տիր . . ։

—Մուղայիրի օլարադ, տայիմա անընն լոգբրաբոր կէշմէքտէ տիր . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիսնէլ, —սէքիզ կիւն սօնրա իճրասընը կէսրէճէքսինիզ. ֆագաթ, պու տէֆֆա, տատթատն խարիճ պիր շէյ օլմաեբզ, իլլա պիր պաշլանկըճ սիմէք օլաճաղընատան, կէրչի միւնխաղ զաթլար տավէթ օլունճաճագլար իսէտէ, տատտերի բէք մահտուա օլուպ . . . անճագ էլլի ալթմբզ զէվաթտան միւբէթթէպ պուլունաճագ տբր . . ։ —Էֆէնտիլէր, Լէօբօլուտա պէրտպէր ալարադ, Մուլէն-Ռուժա կիտէլիմ, էկէր պու տավէթիմի գապուլէ հիմմէթ իթմէզ խէնիզ, սիզէ էվվէլինճէ խապէր վիրիրիմ քի, պայիսի էսէֆիմ օլաճադ ալընըզ . . .

Թէսթրօ միւէլլիֆի իլէ զազէթա մուհարրիրի, քէմալի մէՖուսնիյէթլէ գապուլ իթտիրէր։

Պունլայ ալէսսէվիյէ կէնճլէրէ մախսուս պուլունան քէյֆ ու պէշշէթի իւզրէ թաամ իթտիլէր։

—Օ տէյի՛լ էմմա, —տէտի պիրտէն պիրէ Լամպէր Մասօլ, ալա Նանթիւա տէնիլէն սուրէթտէ թէրթիպ իտիրմիշ օլան քսթագօղու պօղազա ախարադ, —էվվէթ, օ տէյիլ էմմա, հանը շու Սէնթ-Ուէնքէօշկիւնատ վիրիլէճէք օշան զիեաֆէթ մէսէլէսի նէ՞ օլտու, հալէա հալլ ու թէսվիյէ օլունա՞մաբմբ. զիրա, հիշ լոգբրաբոր պիլէ կէշմէքտէ տէյիլ տիր . . ։

—Մուղայիրի օլարադ, տայիմա անընն լոգբրաբոր կէշմէքտէ տիր . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիսնէլ, —սէքիզ կիւն սօնրա իճրասընը կէսրէճէքսինիզ. ֆագաթ, պու տէֆֆա, տատթատն խարիճ պիր շէյ օլմաեբզ, իլլա պիր պաշլանկըճ սիմէք օլաճաղընատան, կէրչի միւնխաղ զաթլար տավէթ օլունճաճագլար իսէտէ, տատտերի բէք մահ

ճէք վաղբթ անճագ մահչէր կիւ-նիւնէ թէէխիր օրանմուշ տուր. քահանայարքն հարի բէք սէֆիլ տիր. վագաա էհլիէթի զաթլար տէյիլէր իսէ աէ, տէյիլ ճէօմատ-թըն թամա ու ֆուզարայզլարը-տան Ս. Ե. սուլի իտարէսինատէն 20 բարա իւճրէթլէ էօլիւ աէֆն իթ-մէքատ տիրլէր, չօպան սահիպի, չօպանը իտարէ իթմէզոէ, էյպէթ-աէ չօպանլար թիճարէթի սայիրէյ թէչէպպիւս իտէրլէր։

Նիհայէթ Մարթեայրլար շու Եպիսկոպոսան ճէհալէթ ու միլ-լէթի թարումար իթմէքատէն պաշգա պիր շէյ ումանագ օրուրլար իսէ տիմանէլիք տիր, Մարթեա էզհէր ճիհէթ ալիմ ու սաբրըմզա մուա-ֆըգ վէ եօրուլմազ պիր առաջնոր-դա բէք մէօհթաճ տուր։

Մարթեասա 10–12 նէֆէր զու-րէպա ու միթէպէր միլէթ ու մէ-տէնիյէթ տուլզու սահիպլէրի թիւճճարլար վար տուր, ալէխան-սուս Կիւլկէնեան Յովհաննէս է-ֆէնտի հազրէթլէրի քի Մարթեա միլէթ էրմէնիեանա համիյեթ ու սահավէթլէրի իգթիզասընճա պէօ-յիւք խայրխահլըգլար իթմիշ. նա-տրլ քի կէչէն սէնէ Ս. Լուսաւորիչ վանքը խարապ պիր հայաթ իւրէն թամիրլինէ վիրմիշ օլտուզա. իանէ-լերատէն մատէ Զ պապ օտանլրն նէֆ-սինատէն միճէտատէտէն ինչասընա հիմմէթ պուեուրմուշլար տուր. տուն պիր հիսապ իլէ կէրէք քիլիսէ կէ-րէք մէքթէպ վէ կէրէք ֆուգա-լարարա շու գաթ համիյեթսիզա-թըն սէնէվի 20–30 լիրաեա պարիզ օլուր ֆազիլէթ ու ֆէսատքարլը-զընա ումում Մարթեա տհալիսի թէչէքքիւրէ պօրճլու իւրէն, պարի սուրէթա օրուն քիմ եարմիշ տուր, ճէպա Ծոնդ զատիկ կիւնլէրի զայբաղընը կիւճ հալ իլէ վարու-նուպ եազը պիր պաղշիշ խաթրէսի իշուն կիտէն Ս. Ե. միլէթ նամընա օրուն իզհարը թէչէքքիւր վազ-ֆէի միճէրբէսինի իճրա իթմիշմի, ումումամ, ճէպա Սրապիոն եպիս-կոպոս պիգայասրզլրզ ույգուսուն-տան մազալահ օյանուպ հալը հազրա-տան վաղ կէչմիք միսթազպէլէ վարման ու տէօվլէթէ սատագմէլէ իրամէթ իտէճէք եիւղէրճէ սիպ-եանընն թալիմ ու թահսիլ իլիմ-լէրի ղըմընա պիր մէքթէպ քիւ-շաբնա միսպաշրբէթ իթմէ վէ տէ-վամընը թէէմին իտէր գարմանին վաղ իլէսէ իտի եիւքիւն պէօյիւք ղըմընը էֆէնտիի միսմիլէյհ հա-միլ օլմատճաղընը վէ տիկէր թիւճ ճաղլարընընը իսէ մէէրսի ֆ օլտուղ-լարը մինավէսէթ իթմէյէճէքլէր մի իսի, եալնա թէչիլ օրանճաղ ընկե-ռութիւն իշին շարէսէն լիազաթը զաթլար օլուպ ընկերութիւնան գա՞նղի մէմուրիյէթինի տէրիւ հատ իթմէզղէր իտի. հէյ վա՛հ եազըզ քի հասիյէթ ու իթիպար ու իթ-թիֆաղը միլէթի բայումու իթմէ-տէն պաշգա էլինէն պիր շէյ կէլ-մէզ։

Բրօթէսթան միլէթլէրինին հէմ էր-քէք հէմ ղըզ չօճուգլարը մէք-թէպլէրի վար տուր Գաթոլիկլէրին հէմ իլիմ մութէնէվիյէ վէ էլ հիւ-նէրի տէրս վէրիլիր. մարապետլէր մէքթէպի, գանունա պիր մէք-թէպ օլտուղու միսիլու, շու մէք-թէպէ տէվամ իտէն 60 նէֆէր գըզ շակիրտանլարը աղ վագրթի զար-ֆընա կէրէք թէրպիէյի ախլէագ ու իլիմ ու նուֆուզ միսթէնէվիյէ-ճէ թահսին օլունուր տէրէճէտ իլէրու կիթմիշ տուր.

Գարուշին ֆրէրլէրինէրքէ վէ ղըզ չօճուգ մէքթէպլէրի վար տուր, երքէյ չօճուգ մէքթէպլէրի մուն-թապամ վէ բէք կիզէլ տիր, պու մէքթէպատէ 100 նէֆէր շակիրտան օլուպ, քիշատը էլան պիր պու-չուգ սէնէ տիր, իւշ լիսան թէտրիս օլունուր, պու սէնէ ալէնէն լիճրա էրկէքլերի իմթիհանը սէնէվիյէ-լերինատէ, վէ թէվզիի միւքեաֆաթ զինէթլերինատէ վէ պիր գօմէտիա-լարընընա շակիրտանքն մուվաֆֆա-գիյեթլերի, պինէրճէ Խալամ վէ Խրիսթիան սէֆիզ կիւն տէվամ իթ-միշ օլան շու զինէթլերի կէօրէնլեր թէհսանիրատէ գալմըշլար տուր։

Պիր չօճուգ թահսիլի իմ ու ախ-լէագընը թէրպիյէ էյլէսին տէ նէ-ըէտէ վէ զանղը մէքթէպատէ իտէր-սէ իթսին, պէնատէնիզ պու պապ-տէ պիր չօգ պաթըլըզը սէվերլէր-տէն տէյիմիմ. ֆագաթ պու մէք-թէպին շակիրտանընն նըսֆընատան պիտատսի էրմէնի օլտուղու հալ-տէ, պիսիւք պիր էրմէնի միլէթի-նին, պիր բասրէնին մէքթէպինէ միւհթաճըզլարը հիսարէթ նօգ-սանըզընատան նէշէթ իտէր։ Սօֆու-լուգ իշին օլմատըգ, իլա, ինսան ճինսին քէսպի քէմալէթինէ սայ ի-տէն բասրէ ճանանթան... բասրէ Աբօրինարի էֆէնտիլէրին ֆուզարէ շօճուգլարընն թէգասիսիս աշ-զընա սարֆ իլէմէքատէ օլտուգլա-ըը, եիւզլէրճէ լիրա մէսարիֆ, վէ պու պապատէ հիմմէթլէրինէ Մա-լաթիա ահալիսի հագիգէթէն թէ-շէքքիւրէ պօրճլու տըրլար։

Միւէլլիֆ հազրէթլէրի,

Պու ճիւմլէ էսէֆէնկիզ վագտա-լարատան սօնրա, պիրազ տա քեսֆ-ֆէյի վաթանբէրվերանընն գալպէ-բինէ մէսէրլէթապխշ իտէր հավա-տիսլէր վիրմէք իսթէրիմ. չէյլէ քի զաղէթայը միթէպէրէնիզին... նիմէրօլու նիսսէսինատէ տէրճ ի-տիրմիշ օլտուղու կիպի, Մարթիա մուխթասարրըֆլըղընա նասապ ու թայ-եին պույրուլան սատատէթու Շա-քիր պէյ հազրէթլէրի, իհրազը մէ-կմուրիյէթի իթիրկի կիւնատէն պէ-լու, միւքէլլէֆ օլտուղու վէզաֆ-ֆինի տիգդաթը թամամէ իլէ իֆա իթմէքատէ օլտուղու, քէմալը մէմ-նունիյէթի իլէ միւշահատէ օլուն-մազտա տըրլար։

Հէր մատատէ սատատէթին քէ-մալքեան զահիրէ իխրաճընա վէ միւ-սավթըն ճիտատէն իճրասընա սարֆ մէսայիի իհթիմամ իլէմէկի կիպի, Մարթիատա մատրասազ կիրու-հինի տախի թարումար իլէմիշ տիր. պուրա միլիմէզիմիզի քէօյէրի թա-շիր իլէ, զախիրէյի մէվճուտէլէ-րինի իքի միսլինէ ֆուզարէ ահա-լիյէ եութատրմազ էֆքեարը ֆա-սիսէլէրինատէն, պու բիշչայը պու-լանա գատար տէրատզար իսիպ սազլարլար իսի, վէ հիւբրիմէթ ճանիպինատէն թագսիթ թալէպ օ-լունուզատա, էվ ավրատը, պաղ վագրֆը տէեուպ, մահպուսխա-նէսէն պիր ուճճատելիք եեր խա-թէմէյէ պրշմշ օլմազին, վէ պու-մահպուսպար իշին բահսիզը նէֆսի սատարընատան թէմիզ զապրթա օ-տարարը վիրիլիպ, ազաճասընա եէ-յիսպ իշէպ, հընթանընն գրտիը պիր իքի մէճիսիյէ չըզմասընը արզու-վէ խէեարլամատան պաշգա պիր սը-գընթիրարը եօգ իտի, պու կիսն-լէր, մութասարրըֆը միսմիրէյհ, մահպուսխանէյի մուայէնէ իթիսիք-լէրի սըրատա, շու ազամէթ թա-գըմընա թէատուֆ իթմէսի իլէ, վուգուլ հալի պիլ էթրաֆ թէզագը-իտէր, պունարընն եամագլարընը տիշարը ֆիրրամատրմասը իլէ, տըրլ մահպուսխանէյէ սօգար, վէ ան-պարլարընը ազարրբլրզ, կիւնիւք բիճաշ իլէ ֆիրուխթ իթմիրիպ, հէմ պէաէլը թագսիթ իֆա վէ հէմ շու հիմմէթատէն ազլայը, ֆուզարէ վէ զարուրէ 12–13 զրուշ գրտիը տէ-յէր զախիրէյի 6–7 զրուշա ալմազ-ատա տըրլար։ Եինէ պու գապիտէն օլմազ իսզրէ, օրման շէքիրի քէսպ իթմիշ, կիւնարու կիւնէշ կիճէ երլ-ըզ կէօրիւնմէզ, պարգանլրզ նէ-վինանէն օրան սօղագ վէ մահէլլէ-լէրին վէ բէք փասի պիր շէհրին հէր պիր ճիհէթինի մուհաֆազա իշին, մինատիպ վէ սայքի էրպապ խա-

պատաթըն թէճէմմիւ իտէր մահէլ-լէրատէ ատօրի դուլլուգ ինշա իթ-տիրիպ, մի հէր պիրլէրինէ իքի բօ-լիս պէշ ժանտարմա թայէին իյլէ-միշ տիր, դրնատան կիպի գարանլրզ օլան նէֆսի գ. գանրն հէր պիր մա-հէլլէրինէ ֆանսալար իլգասը իլէ, պէհէր մահէլլէ իշին ճէսուր պէք-ճիլէր թայէին իթմիշ տիր։

Մուճէրրէտ հիմէմը ատալէթ ու ատայիշբէրվերանէյի սաեէսինատ, Մարթիա տախի մէտէնի շէհիրլէր սըրասընա տախիլ օլուպ, հէր սընրֆ ահալի ատայիշ ու ատալէթէ նայիլ օլմուշլար տըր։

Պուրատա ասլա ունուտտամամ, տէվայիրի հիւքիմէթին տամիրընը քիրէմիթ իթտիրմէսինի քի, պուն-ատան էվվէլ բէք ֆէնա պիշիմոէ եարբլմիշ օլան տամլար իւղէրինէ, պիր մըզտատ եաղմուր կէլսէ իտի, հէման զիյրատէքի օտալարա սէլլէր չէզմագտա իտի, սէնէվի պիր դաշ եիւզ զրուշ մէսարիֆին ֆայտէսի օրմատըզը կիպի, պէյքի մէսարիֆի իպատուլլահ պու սէպէպտէն թէէ-խիրատէ զալմագտա օլուպ, պու տախի մուխթասարրըֆ պէյ հազրէթ-լէրինին սայ ու զայրէթի իլէ, կիւ-զէլճէ թամիր օլունմուշ տուր։

Ի.քի չէյ գարմըշ տըր քի, խա-լահաթ վէ մէտէնիյէթին ալէյ խու-սուս թէնզիֆաթը խալէլինի մու-ճիպ օլմագտա տըր, պիրիսի շօսէ եօլու քի Խարբուրթա, տիկէրի Սի-վաս եօլարը տըր, վէ պունլար, տէօրատէր տատի գատար մէսաֆէտէ եարբլմիշ իքէն թահիլ օլունմուշ-լար տըր. պունլարա միսպաշէրէթ օլունմասը, իքինճիսի Մարթիա սօղագլարընընն, զիֆի կիպի ճիղմէ, զունտուրա եուտան վէ հէր ատըմ տա պիր բարշասընը պրրազմազ իլէ միրուր օլունապիլիր չամուրունուն, եազքն տախի արշընլար իլէ եըղըլ-մըշ թօղ վէ թօքրագլարընն թահ-հիրի, վէ պու իսէ պէքճիի մահէյ-լարընն մատշարընա պիրազ զամի իլէ օլաճաղը տէրքեար տըր. շիւբ-հէսիզ ահալինին բահաթ վէ պէլ-ատէնին թէնզիֆինի մուճիպ շու իշ-լէրին իճրասընա տախի սահէյի ա-մայէլէրինատէ նայիլ օլաճաղընը զա-վիէն մէճբուրմէ ատճիզանէմ պուլուն-մուշ տուր։

Մութլու քի, հէր մահէլլատէ տա-խի, սէվզէթի Ալիյէ մէէմուրիյէթ-լէրինատէ միւսատախէմ օլան մէէ-մուրին, միւշարիրէյհ զաթը սի-թուատէ սըֆաթ կիպի, իֆայը վա-զիֆէ իթմէէր։

Միւէլլիֆ, պու պապատէ ումում վէ հագգանիյէթի նամընա օլարագ թէչէքքիւրի ազիմիմզի թագսիմ իթմէք իւզրէ, իշպու արիզէմին ճէ-բիսէի միթէպէրէնիզին իլգ նիս-խէսինատէ տէրճ պուեուրմազա հիմ-մէթինիզի պէղաեէթ բիճա վէ թէ-մէնների իաէրիմ։

Հայրունի

ՆԷՎ ԻՒՆ

ԵԷՆԻ ՊԻՐ ՕԲԷՐԱ.

Կէչէն ալաֆրանկա գէկտեմբեր ամբնրն 19 ունատա Պէյճիգ անքն բա-յիթմախթը օլան Պրիքքէլ չէհրինին թէատրը Տը Լա Մոնոէ նամ թէ-ատրօսունատա, մէշհուր Ֆրանսըզ մուզիգա միւէլլիֆի Մ. Մասսընէ թարաֆընատան թանզիմ օլունմուշ օլան «Էրօտիատա» (Հէրոդիադա) նամ օբէրա, պիրինճի տէֆա օլա-բաղ, ֆէվզէլատէ պիր ինթիզամ վէ շաշաա իլէ մէվզրի իճրատա գո-նուլմուշ տուր։

Մէզքուր օբէրանընն կիւֆթէսի Ինճիլի Շէրիֆին իլգ սահիֆէլէրին-ատ Հէրոդէս, Հէրոդիադա վէ Յովհաննէս Մկրտիչ հազրընատա պուլունան թաֆսիլատա թէմմիլէն Մ. Մ. Բօլ Միլլէ վէ Հանրի Կրէմօն թարաֆընատան պիթ թէրթիպ, էհլի սէնատթ պուլունանլար նազարին-տա բէք պիսիւք պիր թէհայիւ-բէ մազհար օլան պէսթէլէրի տէ հէնուզ 39 եաշընատա պուլունան միւսմիլէյհ կէնճ մահէթրօ (մուզի-գա միւէլլիֆի) թարաֆընատան թան-զիմ օլունմուշ տուր։

Իշպու լուպիեաթատա Պէյճիգա գրալիչասը, վէ խանէտանը գրալի-տէն պուլունան Ֆլանտր գօնթէսի իլէ, գրալիյէթի մէզքուրէ տա-խիլեէ, խարիճիեէ, մալիեէ, վէ հարպիեէ նազրընը, Պէյճիգա մէճլիսի մէպուսանը բէյիսի Մ. Տէ-չան, Պրիքսէլ շէհիր էմինի, Ֆը-լանտա սէֆիրի միսիս Տրքէ իլէ մատամանը, վէ բէք չօգ Պէյճիգա-լը քիպարզատէկեան վէ զէվաթը քիրամ հազրը պուլունմուշ օլտուգ-լարը կիպի, Ֆլանտատան տախի Սէնատի Հասէնէ նազրընը Մ. Անթո-նէն Բրուսթ իլէնէգարէթի մէզքուրէ միֆէթթիշի ումումի, Թան, Տէպա, Ֆիկարօ, Բէրիսպիք Ֆրան-սէզ վէ սայիր 19 Փարիս զազէթա-լարը թարաֆընատան մէզքուր զա-զէթալարընն մուզիգա գբամը մու-հարրիրլէրի, վէ պիր չօգ մուզիգա մէրազլարընը վէ նաշիրլէրի եայը-նըզ պունուն իշին խասէթէն Պը-րիքսէլէ ազիմէթ իլէմիշլէր իտի։

Իշպու մէշհուր օբէրա բէք պիս-իք պիր դապուլիեէթէ մազհար օլմուշ, վէ իքինճի բէրտէնին սօ-նունատա գրալիչա հազրէթլէրի Մ. Մասընէեի լօճասընա տավէթ ի-տիպ պէեանը թէչէքքիւր վէ իճ-բայի թէշվիգաթ իյլէմիշ օլտուղու կիպի, օեունուն խիթամընատա տա հազրընն էլ չէրբմալարը իլէ ալ-գըշլատարագ շէնատա չազրըմշըլար իսէ տէ, Մ. Մասընէ շէնա իւղէ-լինատէ կէօրիւնմէք իսթէմէմիշտիր։

Պիթիւն Ֆրանսա զազէթալարը մէզքուր օբէրա հազգընատա միւ-թէհայեիւրանէ թահսինէր օգուս-մազտա տըրլար։

«Էրօտիատը էվվէլճէ քէնտի թէատրօսունատա օյնամմազա գօրգ-մուշ օլան Բարիզին Օբէրա-Գոմիք թէատրօսու միւտիրի Մ. Գարվալ-հօ, մէզքուր օբէրանընն Պրիքսէլ-ատ մազհար օլատուզու հիւանի գա-պուլիեէթի իշիթմիկի կիպի Մ. Մաս-սընէեէ պիր թէլէկրաֆ չէքիպ, օ-բէրասընը հէման բրօվատա պաշլա-մազ իշին բուխատի թալէպ իյլէմիշ տիր։

Տ. Ֆ.

Զիւքքէամա (պէյին նէզլէսի, նէվզաղիլ, «օրէն») իլաճ.

Պիր սատթըն էշինատ իյի օլմազ իսթէեէնիլէրէ թավսիեէ օլունուր։

Թէնրիյը «Էօ» տէնիլէն բուհատան պիր ուֆաղ շիշ տէրունինէ գօ-եուպ, պուլունատա եանաշտրմազը։

Մէզքուր բուհատա պուլունան էօ-էլին սրճագլրզը իլէ թէպախուր իտէր, վէ հէր իւշ տագիգէտէ պիր տէֆա գօգլանտրգատա, պիր սատթ սօնրա պիր շէյճիյէզ գաղմազ։

Վէպա՛յ Կազէթ տէգ Օբիթօ-նուն պօյնունա...։

Ամէրիկատա, Բօթամանքատա, Պալթիմօր տէմիր եօլու սթատիօ-նունատա, բէյլոր ճումհուրիյէթ միթէվէֆա Մ. Կարֆիլտին մէճ-բուհ տիշտիկի մահէլլատ պիր կիսմիշ եըլըզ բէյզ օլունմուշ վէ Սթատիօնուն տիմարընա պիր թահ-թա վազ օլունուպ, իւղէրինէ,

«Ժագ Կարֆիլտ, Մէմպիքիս-Միճիսիպի բէյիսի, 1881 յուլիս 2 տէ պու մահէլլատ մէճբուհ օլ-տու» քէլիմաթը եազըլմըշ տուր։

Տիւնեատա էն քիշիւք ճիւճէ.

Պու տէֆա, Պէրլինատէ Վալհալա թէատրօսունատա, մուտմուազէլ Բօ-լին նամընատա, ատօպուզ եաշընատա վէ անճագ 43 սանթիմէթր պօյուն-տա պիր կըզճըղազ մէյտանը թէ-մաշատա չըզմըշ տուր քի, շիմտիյէ գատար պուլունան քիշիւք ատէմ կէօրիւլմէմիշ իսի։

ԱԶԳՔ

ԹԱՏՐՈՆ ՎԷՐՏԻ

ԲԵՐԱ ՄԵՆ ՓՈՂՈՑ

1882 Յունվար 2, Շաբաթ էջէր, Ժամ 2 1/2

ԱՐՏԱՔՈՑ ԿԱՐԳԻ ՓԱՌԱՒՈՐ ԵՐԵԿՈՅԹ

ՑՕԳՈՒՏ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ԸՆԴ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԱՄԲ

ԱԶՆՈՒԱՓԱՅԼ ՏԻԿՆԱՆՑ

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՄԱՆԱԽՄԲԻ

ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ

ՕՐ. ԱՍՏՂԻԿԻ

Առաջին անգամ ներկայանալի

ԳԱՄԷԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ

Թատերգութիւն հինգ արարով

ՀԵՂԻՆԱԿ — ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ

Ալէքսանդր Տիւմա (որդի) — Է. Եսայեան

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԹԱԼՕՆ

Ծիծաղաշարժ զաւեշտ

Ս.Զ.Դ

Կարգադիր Մասնախումբը քաջալերս է որ թատերասէր և կրթասէր Ազգայնք պիտի փութան իրենց ներկայութեամբ պատուել սոյն փառաւոր երեկոյթը, որոյ գոյացութիւնք շահուն կէսն ալ պիտի նուիրուի յոգուտ Միացեալ Ընկերութեանց 32 վարժարանաց։

ԳԻՆԵՐ. — Օթեակք. Պէնեուառ 100 դ-էկն։ Պէլ-էթաժի 10 թիւեր 1 1/2 Օմ. Ոակի. Ճեացեալք 120 զրուշ։ Բ. յարկ 60 զրուշ։ Թիկնա-թոռ 20։ Նստարան 15։ Բառթէռ և Կալբռի 10։ Մուտք Օթեակաց 10։

Տոմսակները կը ծախուին Պօլսոյ կողմը Պահճէ-Գափու Զրավաճառ Պօղոս աղայի խանութը, Միացեալ Ընկերութեանց գրասենեակը, Կա-լատա, Կէօչէ-օղլու խան, թիւ 13, և ներկայացման գիշերը թատրոնին դուռը։

* *

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1882 ՏԱՐԻՈՅ

Սէրգհանոս-Բիւն Աշէյին Հէնդրանոյշ Հայոց

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՇԵԱՆ

Երկու հարիւր քառասուն երեսէ բաղ-կացեալ սոյն ընդարձակ տպագրութիւնը բացի բուն Օրացուցէ կը պարունակէ հե-տևեալ կարևոր ճոխ տեղեկութիւններն. Վիճակագիր Տաճկաստանի. —Օսման-եան դեսպանք ի զանազան աշխարհս. — Դեսպանք և հիւպատոսք օտար տէրու-թեանց ի Մայրաքաղաքիս. —Յանկ Օս-մանեան Սուլթանաց. — Իշխանութիւնք ընդ գերիշխանութեամբ Սուլթանին. — Հայրապետութիւնք Հայոց. —Պատրիարքութիւնք. Անդամք Ժողովոյ և Կրօնական ատենի. Անդամք Քաղաքային ատենի և Վարչական սենեկի. Անդամք Սմուսական սենեկի, և Ազգային կեդ-րոնական դատարանի Անհատական սենե-կի, և Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի. — Ընդարձակ վիճակագրութիւն տէրու-թեանց՝ Գերմանիոյ, Գաղղիոյ, Անգղիոյ, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Պէլճի-քայի, Զուիցերիոյ, Բորդուկալի, Տանի-մարքայի, Մէքսիքոյի, Ճաբոնի, Շուէտ-Նորվէկիոյ, Յունաստանի, Չիլիի, Պարս-կաստանի, Չինու, Պրազիլիոյ, Սպանիոյ և Հոլանտայի. —Պատմութիւն ժամանա-կագրական երևելի անցից. —Նոր ցու-ցակ գնոց հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ. —Նիհ (Թարիֆա) հեռագրի ըստ նոր կարգադ-րութեան Միջազգային հեռագրութեանց. —Ցուցակ գնոց Եւրոպական Միջազգա-յին Թղթատարութեանց. —Եւրոպական նամակատունք ի Կ. Պոլիս, Գերմանական, Անգլիական, Աւստրիական, Ֆրանսական, Հելլենական և Ռուսական. —Ժամանա-կացոյց սուրհանդակաց Օսմանեան Մի-ջազգային Թղթատարութեանց. —Ցուցակ գնոց Եւրոպական Տաճկաստանի երկա-թուղեաց. —Ցուցակ գնոց և Ժամանա-կացոյց Եգիպտական, Մահմուտ, Աւստ-րիական, Մէսանժրի-Մարիթիմ, Բաքէ-էնէ և Ընկ. և Ռուսական ընկերութեան շոգենաւուց. —Տոկոսաւոր և պարգևա-ւոր արժեթուղթք գլխաւոր տէրութեանց և քաղաքաց Եւրոպիոյ, Ցուցակք պար-գևաց. —Այլևայլք, Նորտէնքիօլտ Շը-ւէտացւոյն ուղևորութիւնն ի հիւսիսային բևեռն, Ֆիլոքսէրա որդը, Զինու պա-տերազմը, Յորեն արտադրող երկիրք, Եր-կաթուղեաց արագութիւնը, Գաղթական-ութիւն յԱմերիկա, Լրագրաց թիւք, Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծաթի, Գաղթականութիւն Հայոց ի Ճավա. — Ազգային մամուլ. — Գլխաւոր ազգաց ըն-դարձերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ և Ֆրանսայի դրամներուն հետ. —Գլխաւոր ազգաց չափերուն բաղդատութիւնը Թուր-քիոյ չափերուն հետ. — Բաղդատական ցուցակ տարածութեանց և բնակչաց Եւ-

բոպական տէրութեանց։ —Ծանուցում, Արամեան տպարան և Գրատուն Բարիզու։

Կը ծախուի մանաւորապէս Արամեան տպարանը և ամէն գրավաճառաց քով նաև Ազգային Հիւանդանոցի գրասենեակը։

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

* * *

ՁԱՐԴԱՐԵԱՆ ԲՈՒՋՆԱՄԷ

Հէր սէնէ թապ իտիլտիկի կիպի, պու սէնէ տախի, Զարդարեան էֆէնտինին թապխանէսինտէ թապ իտիլէն, վէ տիվարա տաբլարագ, աէօրթ լսան իւզրէ պլրբը վէ կիւնէրի կէօսթէրմէքտէ պուլունան Բուզնամէ, կէրէք Իսթանպոլտա Սուլթան-Համիտտա վագը քէնտի ֆապրիգասընտա, վէ կէրէք սայիր մահէլլէրտէ սաթըլմագտա տբը։

* * *

Սրահներու զարդի համար և կաղանդի նուէր բլլալու առթիւ Ներսէս Սրբազան Պատրիարքին մեծադիր պատկերը մաքուր և նուրբ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է։

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան գրատունը Մէրճան չարշը թիւ 57, գինն է 10 դահեկան. կը գտնուի նաև ուրիշ գրավաճառաց քով։

5 էն աւելի առնողին 100 ին 20 զեղչ կըլլայ։

Վերոյիշեալ գրատունը կը գըտնուի նաև 50 նշանաւոր ազգայնոց պատկերը։

Պու բէսիմ բէք կիւզելճէ պէնզէսիլիշ վէ թապ իտիլմիշ օլաուզնան, հէր բէսին իշթիրասընա միսարասթլարընը արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

* * *

Նորայր էֆէնտինին Ֆրանսըզճա-էրմէնիճէ լու զէթ քիթապընը 8½ ինճիւ ֆորմասը տախի նէշր օլունմուշ տուր։

Սաթըլը Իսթանպոլտա քեաֆֆէյի Հայ քիթապճըլարտա, վէ Պէյօղլունտա Մ. վայրը քիթապճը տիւքքեանընտա։

Հէր ֆորմանըն ֆիյաթը 60 բարա մէճիտտիր։ Ապոնման ֆիյաթը բէշինէն թէէտիյէ օլմագ իւզէրէ 1 1/2 լիրայը Օսմանի։

* * *

Էսրարը Փարիսէն վէ Թուճտան Գըզլարտան, Գալաթագբլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէլի Գէօրդ աղանըն Թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա տախի սաթըլմագտատրը։

* * *

Թուճտան Գըզլարըն ճընճը ճիւզիւ չըգմըշ տբը։

* * *

Իսթանպոլ քէօրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը դարուսու իթթիխասինտէ 4 նիւմէրօրու քիթապտանէ լի Օսմանիտէ, հէր նէվի խարիխ, Բոմանի, թէսթրօ քիթապլարը, նիզամնամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր մէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան ճինսմէ քիթէպ քիթապլէրի ֆիրուխթ օլունմագտա օլաուզնան, թէշրիֆ պուլյուրան զաթլարընը, հէր վէճճիլէ մէճմուան դրլընաճագլարը պէէան օլունուր։

Մահէլլի մէզպուրտա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճտան Գըզլար տախի սաթըլըր։

* * *

ՄԱՐԳՈ

Վ. ԻՍՐՕՆԹԻ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԹՕՄԶՕ ԿՐՕՍՍԻ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱԼԹՈՒՆԵՆ

Երմէնիճէ անլաշբլը լիսան իւզրէ բէք կիւզել թէրճէմէ իտիլմիշ օլան, վէ չայեանը տիզգաթ պուլունան պու քիթապ, ուֆագ եազը իլէ օրուպ, վէ 344 սահիֆէտէն իպարէթ օլաուզու հալտէ, կէրէք քիթապճըլարտա վէ կէրէք Պէյօղլուտա վագը Մէճմուայի Հավատիս թապխանէսինտէ, 20 չէր ղուրուշա սաթըլմագտա տբը։

Երմէնիճէ կիւզէլ պիր բոման օգուտլագ արզուսունտա պուլունան զաթլարընը, մէզբիւր քիթապը օգտմալարընը նասիհաթ իտէրիզ։

* * *

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՀԻՐԵԱՑԷՍԻ

Լիսանը Թիւրքի վէ հրուֆաթը էրմէնվիլէ միթէվէֆա Վարդան պէյին սօն էսէրի պէրկիզիտէսի օլուպ, Մինրան Ս. Քիթապճեանընն հիմէմաթ ու մէսարիֆաթըյլա թապ իտիլմիշ օլան վէ էքի ճիլտէն իպարէթ պուլունան Օսմանլը-Բուս սօն մուհարէպէսինին հիքեաեէյի մէշնուրէսի պուտէֆա աղ գալմըշ օլաուզունտան, կէրէք զաղէթամըզ մաթպաասընտա սահիպի Թարաֆընտան, վէ կէրէք Իսթանպոլտա Զիլինկիրլէր ճատտէսինտէ Ղուկասեան, վէ Էմին էօնիւնտէ Սիմոն Փափազեան էֆէնտիլէրին քիթիւպխանէլէրինտէ սաթըլմագտա տբը։

ԻԼԱՆԱԹ

Պուլղար տաղը մատէնի հասբլաթընտան, ալթուն իլէ մախլուսթ էլլի պէշ պին քիւսուր տիրհէմ սիմը խալիսին պիլ միզաեեիտէ ֆիրուխթի մուգաբրէր օլաուզունտան, վէ չէհրի քեանունու սանինին պէշինճի սալը կիւնիւ սաաթ տօգուզտա գաբրը գամիսի վիրիլճէկկինտէն, մէզքիւր սիմին իշթիրասընա թապիպ օլանլարընը եէվմի մէզքիւրէ տէկին, մալիէ խազինէսինտէ օրման վէ մէսաին մէճլիսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իրան օլունուր։ 1—4

ՏՕՔԹԷՕՐ

ԱՆԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Մէքթէպի Թըպպիյէսի Շահանէ գուլոդ, պօղազ վէ պուրուն էմրազը մուալլիմի Տօգթէօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա մահէլլի իգամէթինի Թարլա պաշը ճատտէսինտէ 21 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինէ նազլ իթմիշ օլաուզունու, վէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մահէլլի մէզպուրտա, հէր կիւն, սաաթ 4 է գատար թէտավի իտէճէկի կիպի, սաաթ 5 էն 10 ա գատար տա, Պաղչէ-գաբուսունտա, Կիւմիւք սբրասընտա Նէմցէ բօսթանխանէսինին իմթիխալընտա, Համիդիյէ էճզախանէսինտէ պաղաճաղընը միթէպէր էհալիսէ իլան իտէր։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԻՍՊԷՋԱՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Իսթանպոլտա Պաղչէ-գաբուսունտա, Էմթատա կէօմիւկիւ զարշուսընտա քիւշատ իյլէտիկիմիզ 43 նիւմէրօրու էճզախանէմիզ իչին քեաֆֆէյի իլաճլարըմըզը էվրօրատան հէնուզ ճէլլա իյլէմիշ օլուպ, քեաֆֆէյի իսթիհգարաթըմըզը տախի, տիգգաթը թամամ իլէ հազըրլամըշ օլտուգուսմըզը տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ միւթէպէր էհալիմիզէ իլան իտէրիզ։

Մէվսիմ իգթիզասընճա, պալըգ եազը իսթիմայ իթմէքտէ օլան զէվաթա, գաբրըշգ վէ պօղուսմուշ եազլարատան իճթինապ իթմէք իսթէտիքլէրինտէ, հէնուզ կէճիրթմիշ օլաուզումուզ Բէթէրմօլէր ֆապրիգասընը հալա մօրինօ պալըզը ճիյէրինին եազընտան իշթիրա իթմէլէրինի խալիսանէ պէէան իտէրիզ։

Իլաճլարընը եաբըլմասընա ֆէվզելատէ տիգգաթ օլունմագտա օլաուզու կիպի, Ֆիյաթճա տախի, իստարէ իսկ պիլէճէկ նատէն զիյատէ թալէպ իթմէմէյի քէնտիմիզէ մէսլէք իթթիխազ իթմիշ օլաուզմուզտան, թէշրիֆ իսէն միշթերիլերին մէճմուն գալաճագլարը պիր իշթիպան տբը։

Էճզախանէմիզէ, մէմլէքէթիմիզին էն միթէպէր տօգթօրլարընտան, տօգթօր Պ. Թիւրապեան էֆէնտի տէվամ իթմէքտէ օլուպ, բազար կիւնլէրինտէն մատա, հէր կիւն սաաթ 6տան 9ա գատար հասթալարընա պագմագտա տբը, վէ կէօզ, գուլագ թապիպի տօգթօր Գուսթամիրիս տախի հէր կիւն հասթալարընը սաաթ 7½տան 9ա գատար գապալ իթմէքտէ օլուպ, սայիր միւթէպէր տօգթօրլարտան տախի տէվամ իտէնլէր վարտբը։

Ց. ԻՍՊԷՋԷՐԵԱՆ

ՏՕԳԹՕՐ Դ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմիսիլէյհ Տօգթօր՝ սինին չէպպապէթինի Լօնտրանընը թրպպիյէ տար իւլ ֆիւնունը,յլա խասթախանէսինտէ իմթիհան իտուպ, քէմալի իզզ ու շէրէֆիլէ թէպպապէթ, հէրլահլրդ վէ լավուսթալրդ տիրլօմալարընը ալտրդտան վէ Լօնտրատա տիկէր իքի խասթախանէտէ տէ հէրիմլիք իհտիսասէն սոնրա, շիմտի Իսթանպոլտա ատէթ իթմիշ տիր։

Միւմիսիլէյհ Տօգթօր Տօպրաշեան, Իսթանպոլտա Կէսիկ բաշտատա Մէրտիվէնլի նամ Բուսմ քիլիսէսինին եօղարքի սբրասընտա, Զատրբճը Ահմէտ նամ սօղագտա 12 նիւմէրօրու խանէտէ իգամէթ իթտիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրատա պուլունարագ, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի իլէտիկինի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Քէզալիք թապիպի միմիսիլէյհ, հէր բազար իրթէսի կիւնլէրի էօյլէնէտէն պիր սաաթ սոնրա, խանէի մէզքիւրէ կիւէն ֆազիր խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէկինի տախի իյան էյլէր։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօգթօրը միւմիսիլէյհ, Բարիստէ իլմի թէպպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պարատա կէլմիշ օլաուզունտան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սօղաղընտա, Մէճմուայի Հավատիս մահթապասընընը գարշուսընտան 18 նիւմէրօրու խանէտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6էտ գատար պուլունմագտա օլաուզ, վէ ճիւմլա կիւնէրի տախի, սաաթ 4տէն 6ա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Տօգթօրու միւմիսիլէյհ հէր կիւն սաաթ 8էն տաշտան գատար, Խանթանպոլ ճիվարընտա, Նիշանճըատա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 նիւմէրօրու սապրգ էճզահանէսի քէնտինէ իգամէթ ինտիսար իթթիխազ իտէրէք պուլունմագտա տբը։ Բազար իրթէսի կիւնլէրի, մահէլլի մէզքիւրատ, սաաթ 8էն 10ա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆիւգարա խասթէկեանը մէճճանէն պագմագտա տբը։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմիսիլէյհ, եաբընըզ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէյ սօսուդլուդու, վէ ումումի ալաթը թէնասիլիյէ (ծնդական դարմարանք), վէ իսարար եօլարընա տայիր խասթալրդլարա տիւշար օլանլարընը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տբը։

Տօգթօր ճէլալեան էֆէնտի, սապրգը վէճճ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ 4էն 10ա գատար, Պաղչէ-գաբուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սբրասընտա, Սինանպեան Վիչէն էֆէնտինին Իբի Դարոիլոն թէտավիյէ օրան 32 նիւմէրօրու էճզախանէսինտէ խասթալար գապալ իթտիկի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Մաղրէ-աղաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապալ իլէմէքտէ տիր։

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕԹԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էյլէրէն, եօղէ սոնա ալճ. սոնդ 4 է գատար

40–Պիւյիւք Հէնտէք սօղաղը–40

Տօքթէօրիւ միւմիսիլէյհին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալաբճը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մնխասուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալրգլարընա խասուսի օլարագ պագմաքընը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եաբար, էսկի կէօրիւզ վէ նէզլէ, վէ պօղմանճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալրգլարը, վէ քէօթրիմիւք վէ սարա կիպի իլէթլէրին թագիպի խուսուսիսի տիր։

Բէզա, կիզլի խասթալրգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիմ։

COGNAC DE LA MAIS. CH. BAGIER & Cie DE COGNAC

ԱԼԻԱ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ
ՁԻՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷՐՄԻՍԻՆԻՋ

Շ ՊԱԳԻԷ Է ԳՕՄԲԱՆԻԵԱ
ՏԸ.
ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍԱԹԸՆ ԱԼԸՆԸՁ

Պուլունուր չարապ վէ միւսքիրաթ սաթան պաշլըճա թիւճճար մազազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլէրտէ վէ սայիրէտէ։

Մէնալէթէ մահրուսէտէ վէթէլէ եէկնէնէլէրէ

ԶԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱԶԷՍ. ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

ԻԽԹԱՐ

Բիսյէթլու էհալիյէ իխթար օլունուրքի, ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԺՕՆԿՈՒՆ ԱՍԸԼ ԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱԼԸ պունատան պէօյլէ, եաբըմշար Ինկիլիզ բինթօսու մզդտարընտա օլտուզու հալտէ, չիշէլէր լէյնէտէ օլարագ սոթըլմագտա տբը։

Պիրէր չէյրէք բինթօ օլարագ սաթըլմագտա օլանլարընը թագիտի եաբըլտըղը կէօրիւլմիշ օլտուզունտան, թօքսանթարընընը։

ՄԷԶՔԻՒՐ ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԺՕՆԿՈՒՆ ԱՍԸԼԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱԼԸ, Պէյ օղլուտա, Մ. Գանճիկի Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ, վէ Գալաթատա Ելիքսէք գալարընընտա Մ. Վէլիչ վէ գումբանեասը աթիգ մահէլլինտէ Մ. Ժ. Գազագ էճզախանէսինտէ, վէ Իսթանպոլտա Եէնի ճամիտէ Մ. Մէղիքի վէ գումբանեասը մէրքէզ էճզա մաղազասընտա, վէ Մահմուտ բաշատա 49 նիւմէրօրու Մ. Անթօան Զօպան օղլու, վէ Եէնի-ճամի հավլուսունտա, 16 նիւմէրօրու Մ. Ժագ Ալէքսան էճզախանէլէրինտէ, վէ սայիր քեաֆֆէյի միւթէպէր էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա տբը։

Ա. ԱՐԵԼԻԱՆ
ԷՕԺԷՆ ՄԻԳՈՒ

Գալաթատա, Պանգ Օթթօման աղաղը գարուսու գարշըսընտա Ն. 2տէ

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻՋ ՊԻՐ ՇԵՑ ՂԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՈՒԵՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բազպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէմնուն լթմէք իւզրէ, թահքը թէկմինէ ալընմը օլարագ, 500 միլիոն ֆրանգ սէրմայէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթ իլէ միւնասիպաթա կիրիշտիմ։ Մէզքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլճէք գուրալար վասբթասբյա, հիչ տէյլի իսկ, հէր պիլէթին ֆիւեաթը օլան 100 ֆրանգըն թէէտիլեէսինի թէկմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսկ օլաուն հիչ պիր ադէզ զայլ լթմէզ։ Մէզքիւր բիանգո պիլէթլէրինտէն վէճեախօտ բրամէլէրինտէն սաաթին ալմագ իսթէէնէրէք, սէնէվի չէքիլճէք գուրալար վասբթասբյա, պիհէրինէ տէրհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւրանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ լթասընա հաղբրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար Ֆրանսըզ էսհամը ուսումիեէսինին պիր մահկի էմանէթէն գօնուլմուշ օլմասբյա, թէէմին իտիմիշէր տիր։ Պինանէն ալէյհ մէզքիւր բիանգո պիլէթ վէ բրամէլէրինտէն վագը օլաճագ ադէզ մէ քեաֆֆէյի զարար վէ զիեանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր շէյ զայլ լթմէյէրէք, պէնիմ բիանգո պիլէթլէրիմ վէ բրամէլէրիմին իւզէրինտէ թալէյինի տէյնէեէպիլիր։

Սէնէսի պէօրդ պէօյ գօսբաբը էլէլէմէ օլան Մահմուտիան գրամէրէրինին 1870 սէնէսի գօսբաբը։

ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻԵԼԷՐ · — 200,000 ֆիօրին, 50,000 ֆիօրին, 12,000 ֆիօրին
Սէնէսի էյլէմէ գօսբաբը էլէլէմէ օլան Պաբ Կրան պօսթէլեէը գօսբաբը։

ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻՑԼԷՐ · — 150,000 ֆիօրին, 15,000 ֆիօրին.
Սէնէսի պէօրդ պէֆա գօսբաբը էեէյէսի օլանաճագ օլան Ավստրիա էսհամը.

ՊԻԻՑԻԻԲ ԻԲՐԱՄԻԵԼԷՐ · — 40,000 ֆիօրին, 20,000 ֆիօրին.

Գալաթա, քէօբրիւ եազընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 5

Ս. ԱՏԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 11 յունվ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	84 17½
» » 5%	114 50
Լսհամը Ումումի աչլար	14-10
» » գարանտոր	14- 2½
1865 Իսթիդրազը	87
1869 »	72-
1873 »	72-
Բուսէլի չըմէնտը. Քահվիլա	60 75
Օսմանլը Պանգասը	848-75
Գրէտի Լիոնէ	865
Բուս ֆոնտսու 5% (1877	10-
Բուսիսանը Շարք իսթիդրազը	59
Իթալիա ֆոնտսու	37-10
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	557-50
Իսբանեա խարիճի իսթիդրազը	28-¼
Գամպիո Լոնտրա իւզէրինէ	25-27

Բարիս, (Պուլվար) 11 յունվ.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5%	114-75
Լսհամը Ումումի	14- 5

Լոնտրա 11 յունվ.

Ինկիլիզ ֆոնտսլիտի	100-¼
Լսհամը Ումումի աչլարը	13-9/16
» » գարանտոր	13-9/16
1865 Իսթիդրազը	16-¾
1869 »	15-
1871 »	71-
1872 (Պոնտիֆ թէէզգոր)	26-¼
1873 »	14-
Տէվլէթի Ալիէնէն 1877 իսթիդրազը	85-
Օսմանլը Պանգասը	22-¾
Բուսիա իսթիդրազը 1873	85 ¾
Մըսըր իսթիդրազը պիրլէշմիշ	71-¼
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	92-¼
Տարբա սանիեէ	71-
Մըսըրըն Բօչիլա իսթիդրազը	90-7/8
1877 Մահճարիսթան էհամը	100-¼
Գամպիո Բարիզ	—

Վիէննա, 11 յունվ.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	119-30
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	27-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումումի յունվ 1 ազշմ. գր.	-
» » » յունվ. 2 սպհ. աչ	14-36
» » Էն եիւքսէք	14 39
» » Էն աշաղը	14 36
» » Սաաթ 5 տէ	14 39
1865 Իսթիդ. (Մուքօն) 6% ֆ.	90-
1865 » » 6% ֆ.	80-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	75-
1872 » (Պոնտիֆ թէէզգոր	26-
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	70-
Բուսէլի չըմէնտրֆէր	57-50
Տէբբոր զուբաչ	-
Հէվալէտիզ »	-
Ազչէ ֆայիզ %	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	8- 3
Մոսիէթէ ժէն 6%	6-10
Իսթանպոլ Պանգասը	11-30
Մոսիէթէ Օթթօման	4-35
Թրամվայ 5%	400-
Լավրիօմ (մատէն)	148-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԹԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 գրշտան	Ղբ Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110 20
Ֆրանսըզ ալթունու	87-25
Բոլ	90- 5
Գրիմից ալթունու	31-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-35
Մէթալիք	203-20
Պէչիք	208-10
Ալթընըզ	126-
Պազըր	310-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	866-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԹԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	930-
Էն աշաղը	930-
Սաաթ 5 տէ	930-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Կ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ